

**ალკოჰოლის, თამბაქოსა და სხვა ნარკოტიკული ნივთიერებების
მოხმარების შემსწავლელი ევროპის სკოლების კვლევის პროექტი**

European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs

ESPAD 2019

საქართველო

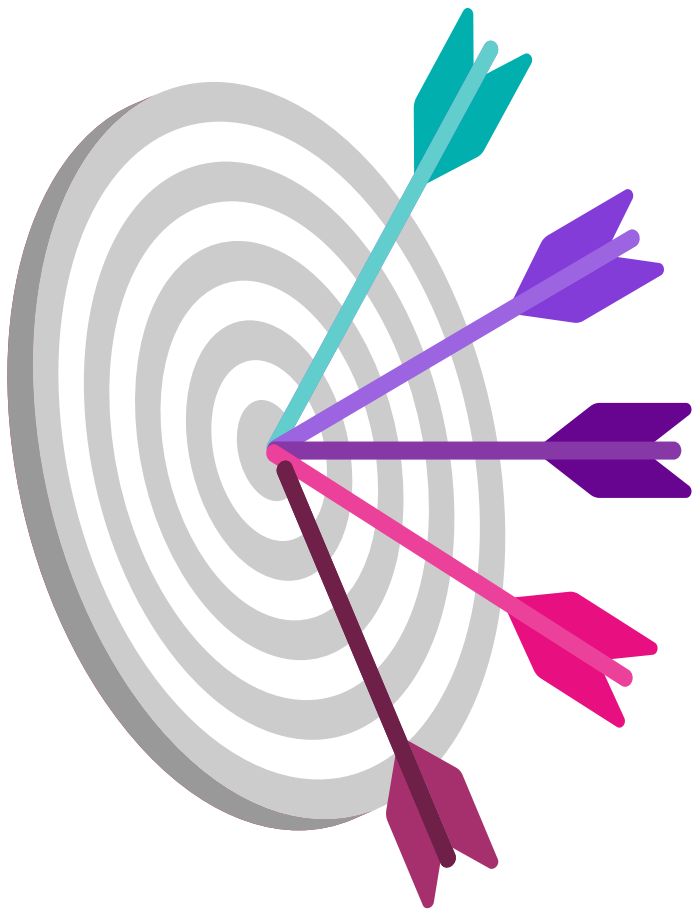

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ESPAD კვლევის მიზნები

Collect

ქვეყნის დონეზე რეპრეზენტატული
მონაცემები, შედარებადი ქვეყნებს
შორის და დროში

Advance

მოზარდების მიერ ნივთიერებათა
მოხმარების მეცნიერული ცოდნა

Deepen

ახალი ადგილობრივი ჩვევების კვლევა

Support

მტკიცებულებებზე დამყარებული
პოლიტიკა და პრაქტიკა

Expand

სამეცნიერო კავშირები და
საერთაშორისო თანამშრომლობა

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

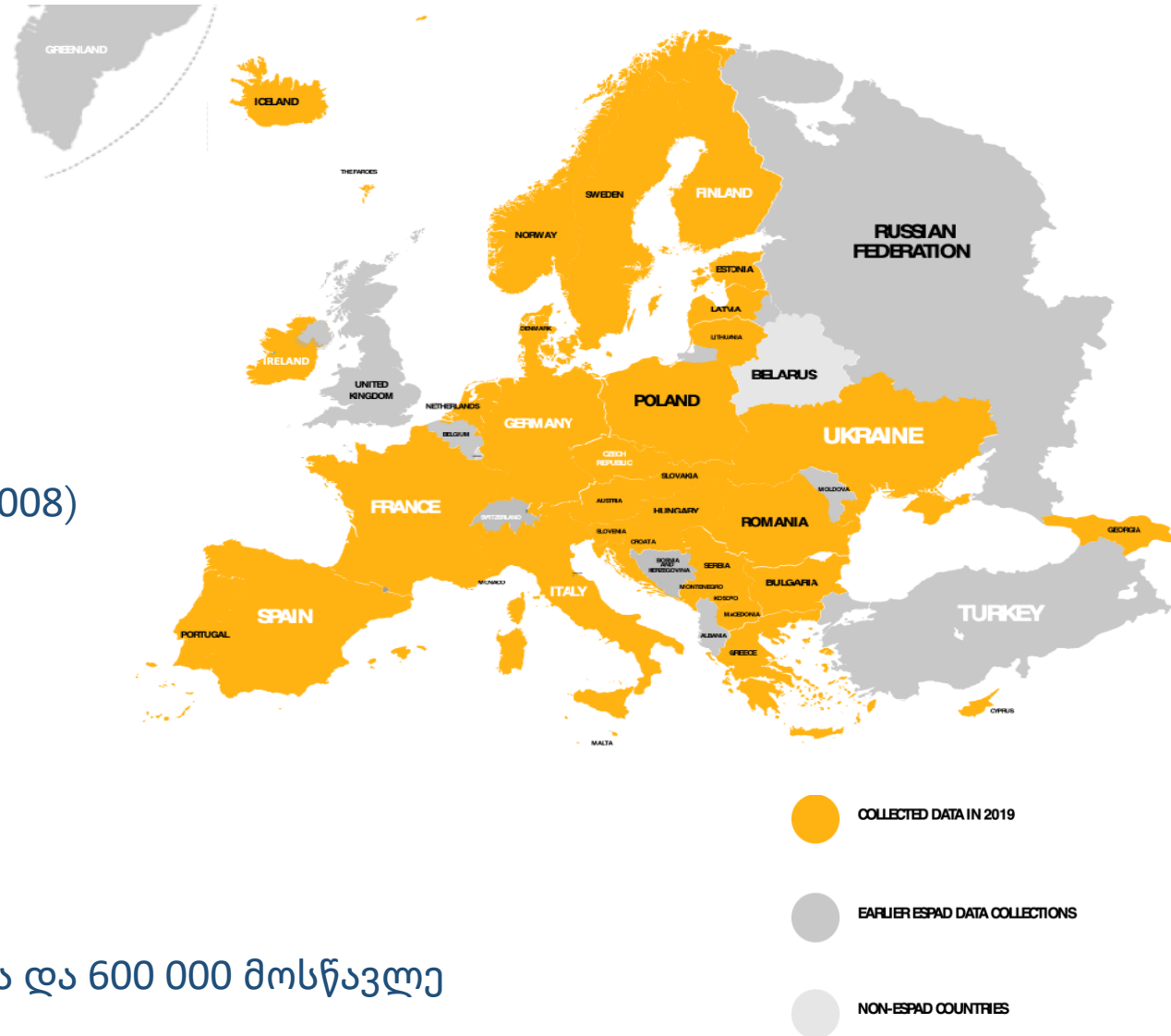
National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ESPAD ქვეყნები

- 1995 - 26 ქვეყანა
- 1999 - 30 ქვეყანა
- 2003 - 35 ქვეყანა
- 2007 - 35 ქვეყანა (5 – 2008)
- 2011 - 39 ქვეყანა
- 2015 - 35 ქვეყანა
- 2019 – 35 ქვეყანა
 - 99 647 მოსწავლე

სულ - ევროპის 49 ქვეყანა და 600 000 მოსწავლე

ESPAD მეთოდოლოგია

ნიმუში

16 წლის მოზარდთა ქვეყნის დონეზე
რეპრეზენტატული შენარჩევი
(რეკომენდებულია 2,400)

განხორციელება

მონაცემების შეგროვება სკოლებში
თვითშევისებადი ანონიმური კითხვარის
საშუალებით, სტანდარტული
მეთოდოლოგიით

დრო

4 წელიწადში ერთხელ
(გაზაფხული)

შერჩევა

შერჩევის პირველადი
ერთეული: კლასი

კითხვარი

ძირითადი კითხვები, აუცილებელი
ყველა ქვეყნისთვის და
არასავალდებულო კითხვები

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ESPAD მეთოდოლოგია

- მრავალსაფეხურიანი შემთხვევითი შერჩევა
 - 280 (245 სახელმწიფო და 35 კერძო) სკოლა
 - შერჩევის პირველადი ერთეული - კლასი
- მონაწილეობდა 279 სკოლა (245 სახელმწიფო და 34 კერძო) და 543 (485 სახელმწიფო და 58 კერძო) კლასი
- მონაწილეობაზე უარი თქვა მხოლოდ 1-მა კერძო სკოლამ (0.36%)
- კითხვარი ქართულ, სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე
- კითხვარი შეივსო ხელით; კონვერტი
- კვლევას ეთმობოდა 45 წუთი (1 გაკვეთილი)
- SPSS სტატისტიკური პროგრამა
- 3092 თექვსმეტი წლის მოსწავლე

ESPAD 2019 საქართველო

საქართველოში კვლევა განხორციელდა დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის მიერ ევროპის ნარკოტიკებისა და ნარკოდამოკიდებულების ევროპის მონიტორინგის ცენტრის (EMCDDA) ტექნიკური და ფინანსური დახმარებით; საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვისა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროებთან მჭიდრო თანამშრომლობით.

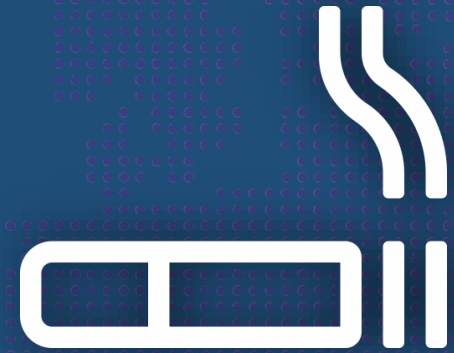

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ძირითადი მიგნებები

თამბაქოს სხვადასხვა პროდუქტი

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

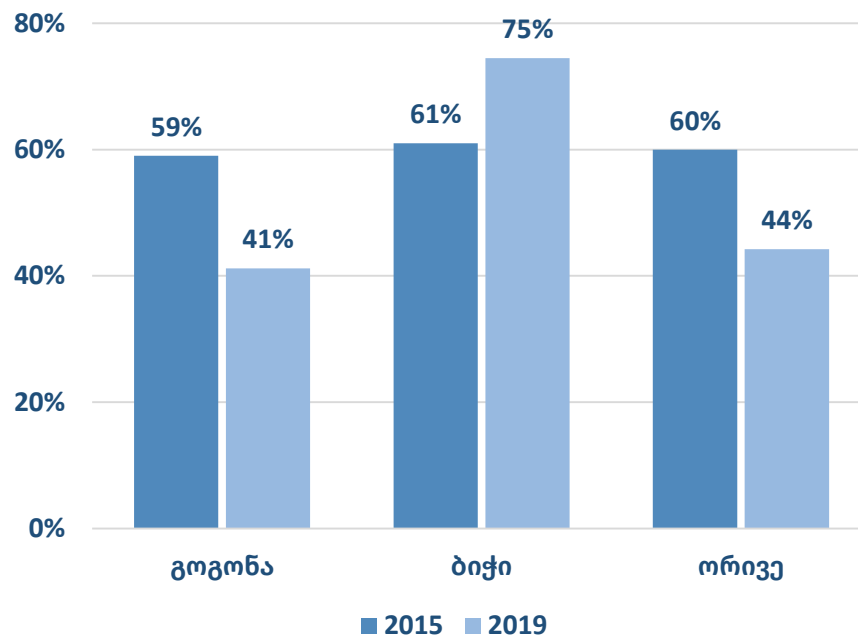
www.ncdc.ge

თამბაქო

აღქმული ხელმისაწვდომობა

- მოსწავლეთა 44.2%-მა (ბიჭები - 47.5% და გოგონები - 41.2% განაცხადა, რომ სიგარეტის შოვნა საკმაოდ ადვილი ან ძალიან ადვილია
- ESPAD 2019-ის საშუალო მაჩვენებელი - 60%
- 50%-ზე ნაკლები მაჩვენებელი არის მხოლოდ 5 ქვეყანაში და მათ შორის საქართველოში

თამბაქოს ხელმისაწვდომობა სქესის მიხედვით (%), 2015-2019

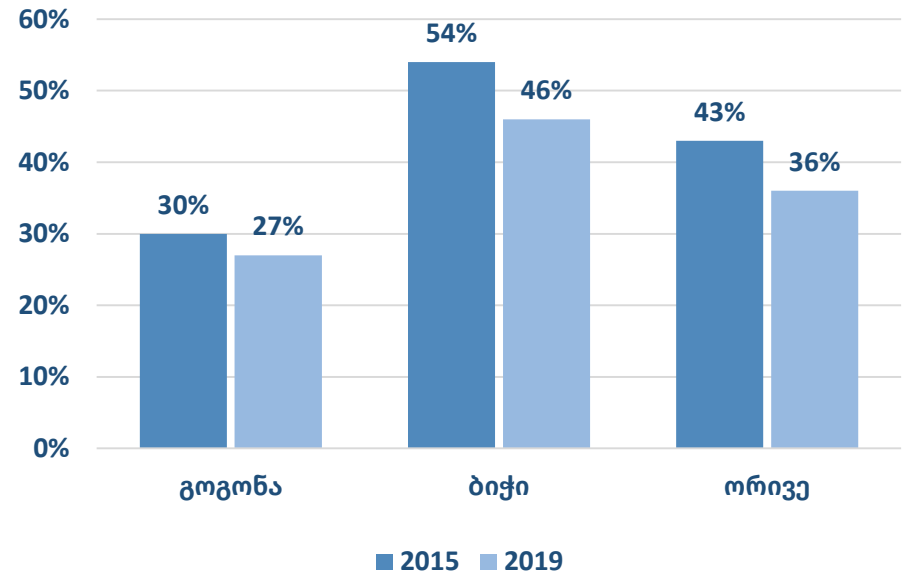
მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად შემცირდა 2015 წლის მონაცემებთან შედარებით (15.8%, CI95% 12.9-18.5, $p < 0.001$), როგორც ბიჭებში (13.5%, CI95% 9.5-17.4, $p < 0.0001$), ისე გოგონებში (17.8%, CI95% 13.8-21.7, $p < 0.0001$)

თამბაქოს მოხმარება სიცოცხლის განმავლობაში

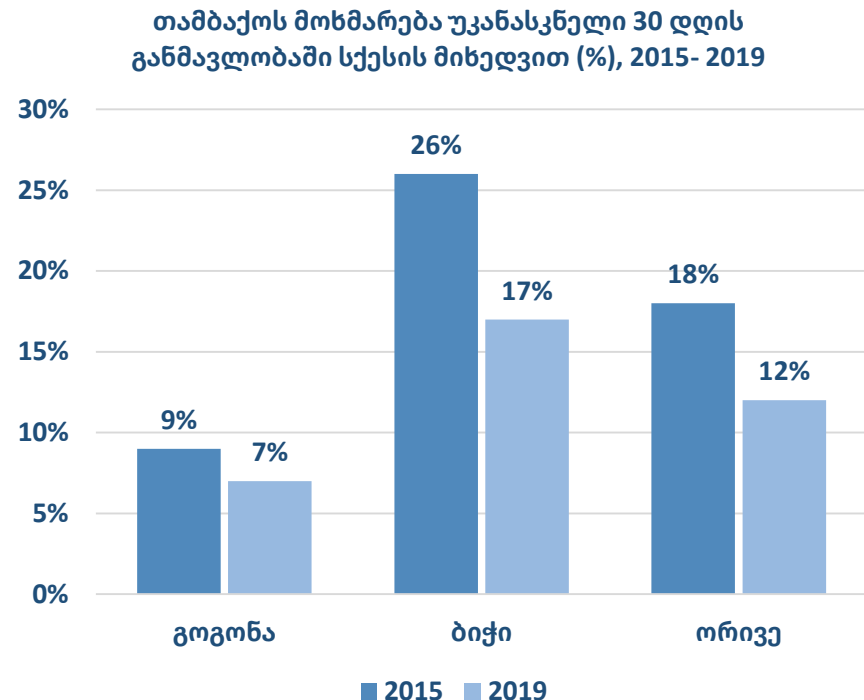
- სიცოცხლის განმავლობაში თამბაქოს (სიგარეტის) მოხმარების მაჩვენებელი - 36% (გოგონებში - 27%, ბიჭებში - 46%)
- 2015 წელთან შედარებით, აღინიშნა რეგულარულად მწეველი ბიჭების პროცენტული მაჩვენებლის სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი კლება (6%, CI95% 3.1-8.9, $p < 0.0001$).

სიგარეტის მოხმარება სიცოცხლის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), 2015- 2019

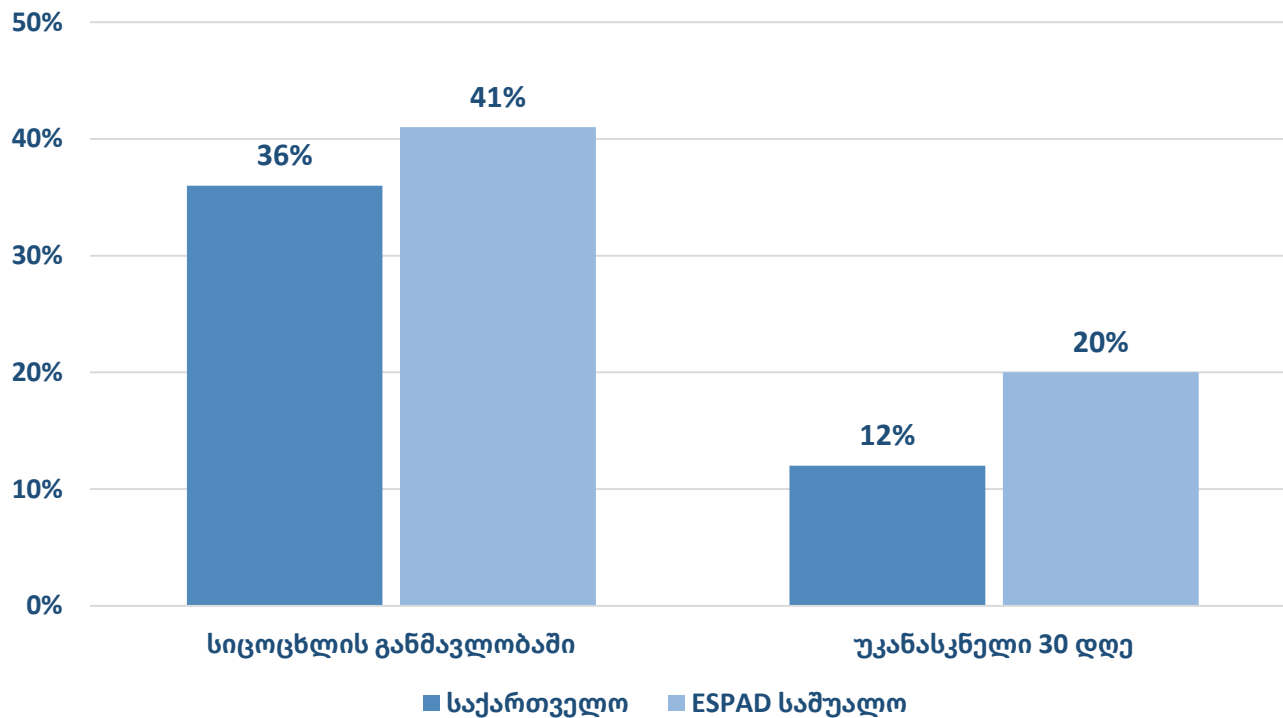

თამბაქოს მოხმარება უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში

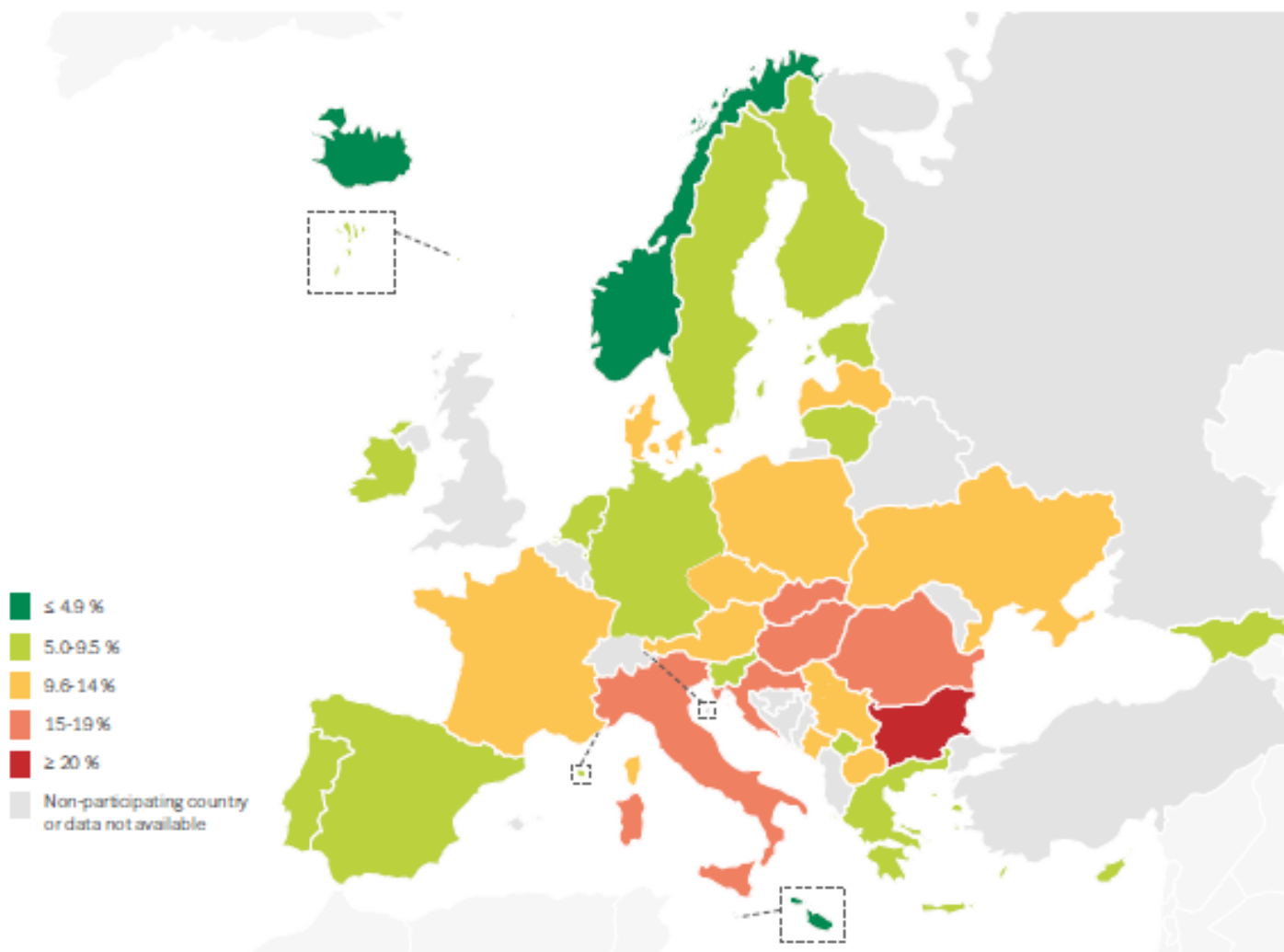
- მოსწავლეთა 12%-მა განაცხადა, რომ მოწია უკანასკნელის 30 დღის განმავლობაში
- მაჩვენებელი ბიჭებში (17%) ორჯერ უფრო მაღალია, ვიდრე გოგონებში (7%)
- 2015 წელთან შედარებით, საგრძნობლად გაიზარდა ისეთი ბიჭების პროცენტული მაჩვენებელი, რომელთაც თამბაქო საერთოდ არ აქვს მოწეული (9%, CI95% 5.7-12.3, $p < 0.0001$).

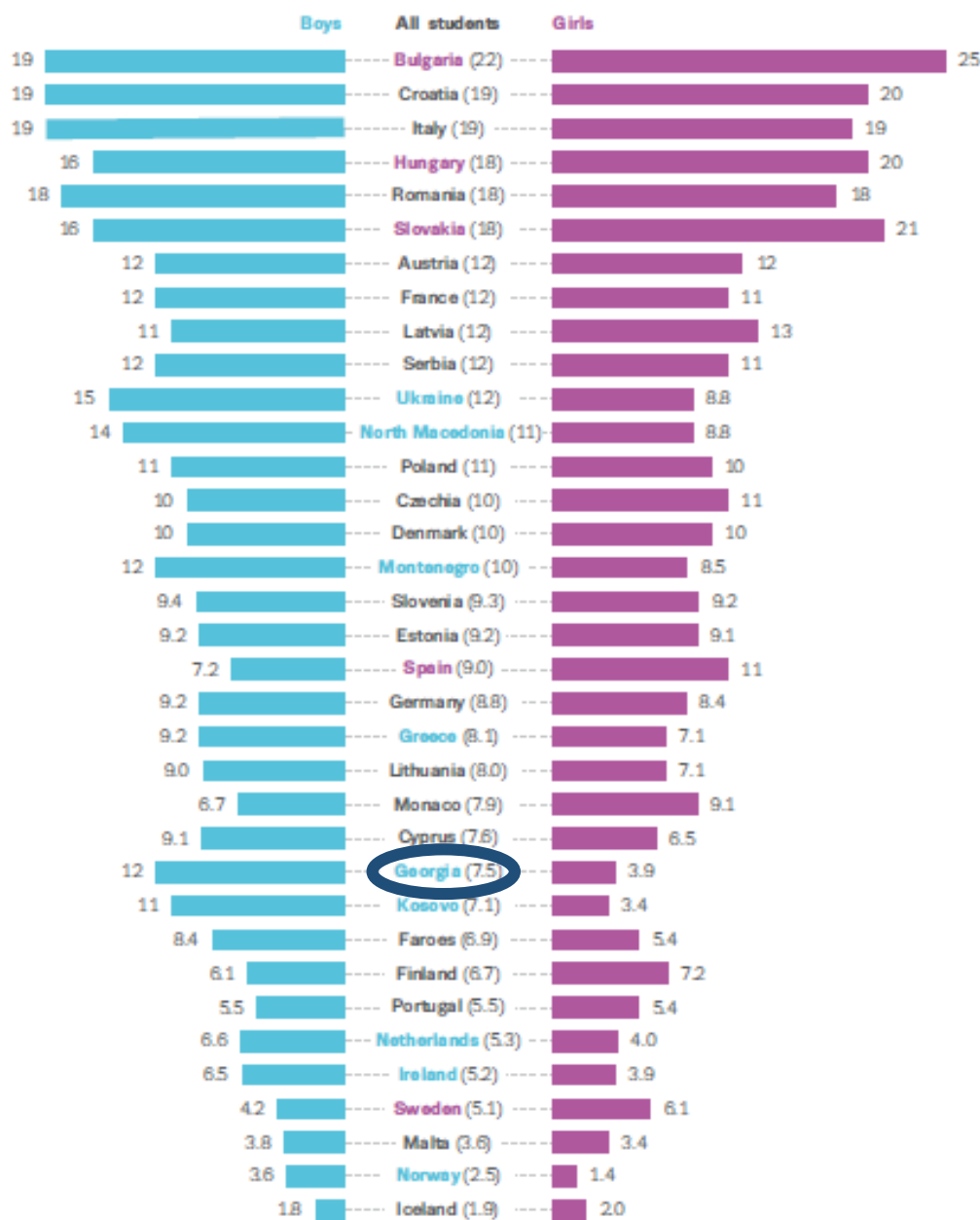

თამბაქოს სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30
დღის განმავლობაში მოხმარება (%); საქართველო და ESPAD
საშუალო, 2019

თამბაქოს ყოველდღიური მოხმარება უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში (%)

თამბაქოს უკანასკნელი 30 დღის
განმავლობაში მოხმარება (%) სქესის
მიხედვით; ESPAD 2019

განსხვავებული ფერი მიანიშნებს მნიშვნელოვან
განსხვავებას ბიჭებსა და გოგონებს შორის.

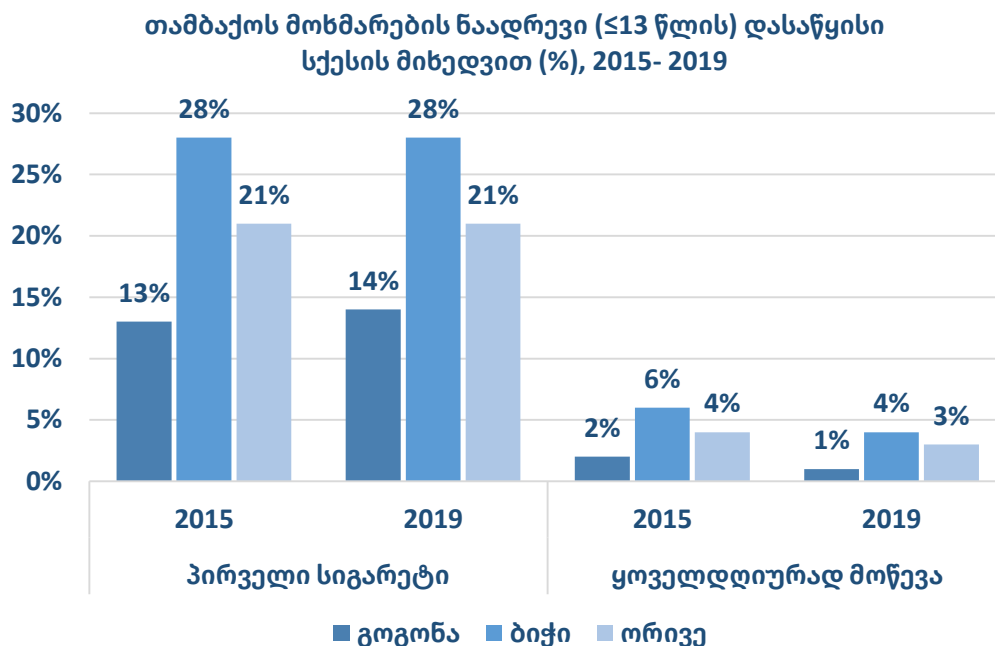
დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

თამბაქოს მოხმარების დაწყების ასაკი

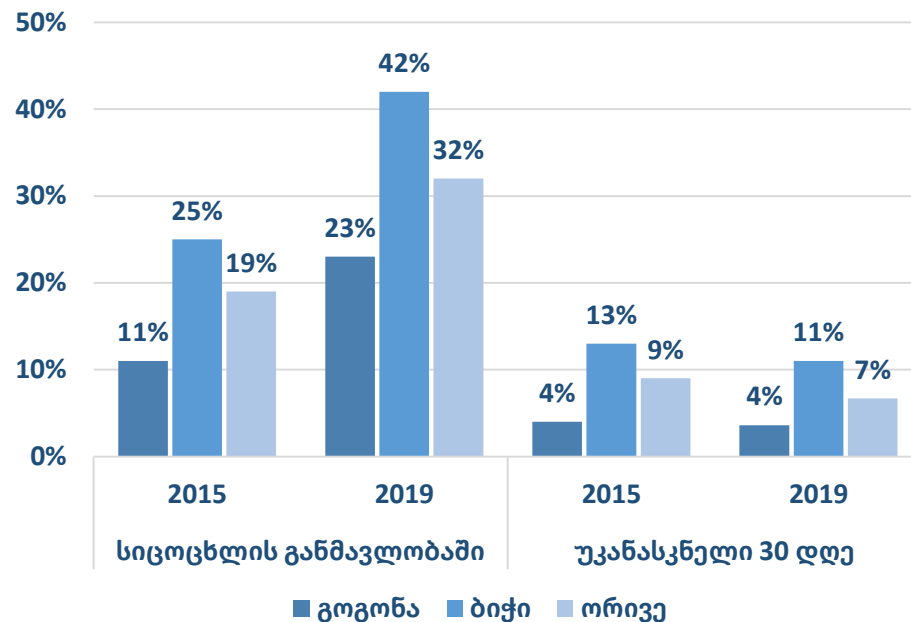
- მოსწავლეთა 21%-მა მოწევა (ბიჭების 28% და გოგონების 14%) 13 წლის ან უმცროს ასაკში სცადა
- მოსწავლეთა 3%-მა (ბიჭების 4% და გოგონების 1%) ამავე ასაკში დაიწყო ყოველდღიური მოწევა

ელექტრონული სიგარეტი

- ელექტრონული სიგარეტის ოდესმე მოხმარება - 33% (ბიჭების 43%, გოგონების 25%)
- ელექტრონული სიგარეტი უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში - 7% (ბიჭების 11% და გოგონების 4%)
- 2015 წლის მონაცემებთან შედარებით, მნიშვნელოვნად გაიზარდა იმ ახალგაზრდების წილი, რომელთაც ერთხელ მაინც აქვს მოწეული ელექტრონული სიგარეტი (13%, CI95% 10.6-15.4, $p < 0.0001$), როგორც ბიჭებში (16%, CI95% 12.3-19.6, $p < 0.0001$), ისე გოგონებში (13%, CI95% 10.0-15.8, $p < 0.0001$)

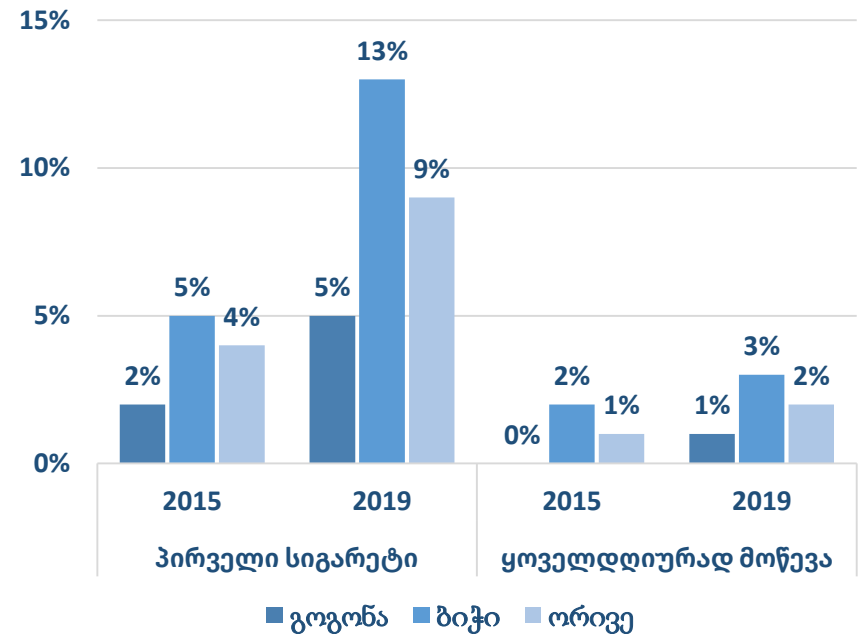
ელექტრონული სიგარეტის სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%); 2015-2019

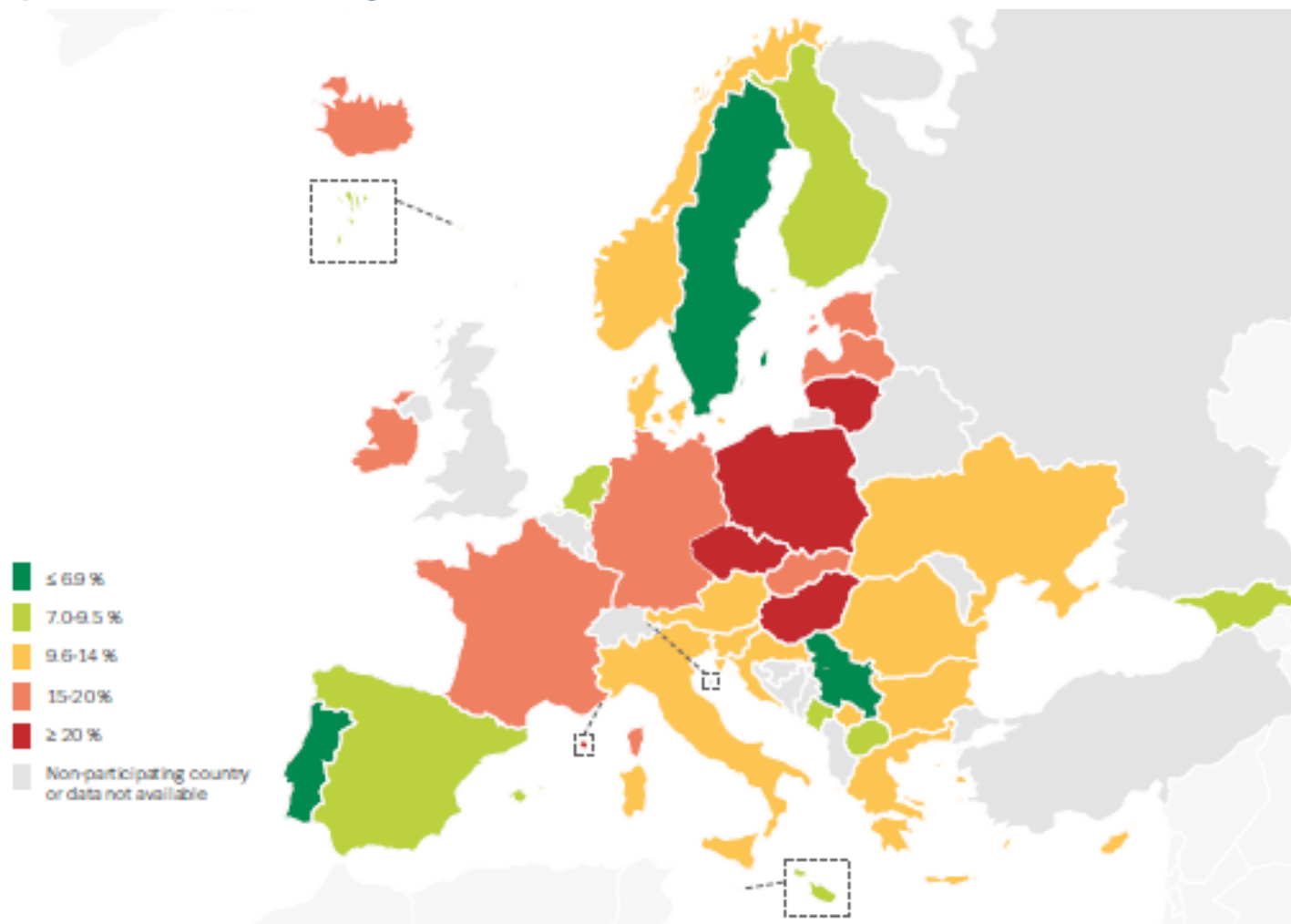
ელექტრონული სიგარეტი

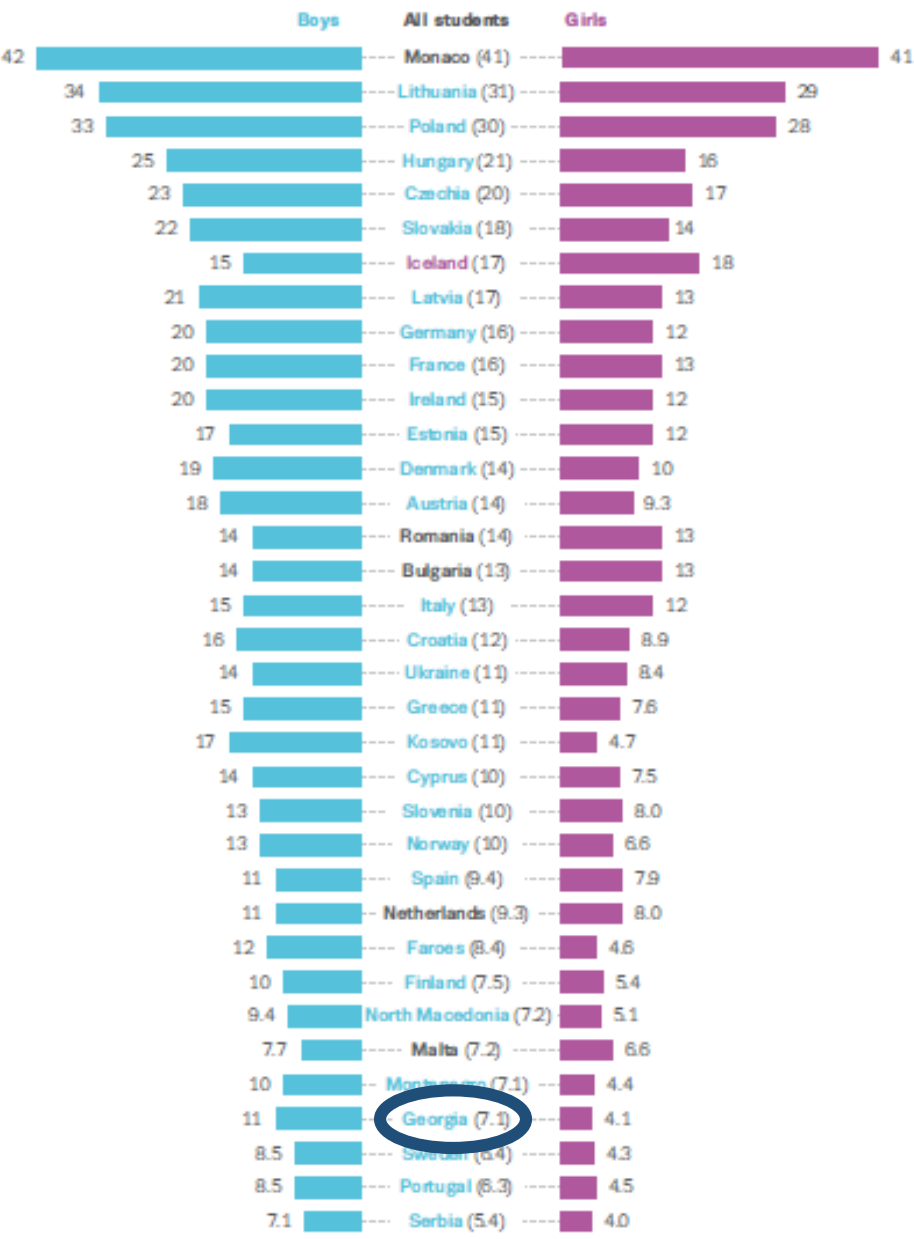
- 9%-მა (ბიჭების 13% და გოგონების 5%) ელექტრონული სიგარეტი პირველად 13 წლის ან უმცროს ასაკში მოწია
- 2%-მა (ბიჭების 3% და გოგონების 1%) ყოველდღიურად გამოყენება დაიწყო ამ ასაკში
- ელექტრონული სიგარეტის მოხმარება დაიწყო: 24% - ცნობისმოყვარეობისთვის; 4% - მეგობრების შეთავაზებით, 2% - თამბაქოსთვის თავის დასანებებლად

ელექტრონული სიგარეტის მოხმარების ნაადრევი (≥13 წლის) დასაწყისი სქესის მიხედვით (%), 2015-2019

ელექტრონული სიგარეტის უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%); 2019

ელექტრონული სიგარეტის უკანასკნელი
30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%)
სქესის მიხედვით; ESPAD 2019

განსხვავებული ფერი მიანიშნებს მნიშვნელოვან
განსხვავებას ბიჭებსა და გოგონებს შორის.

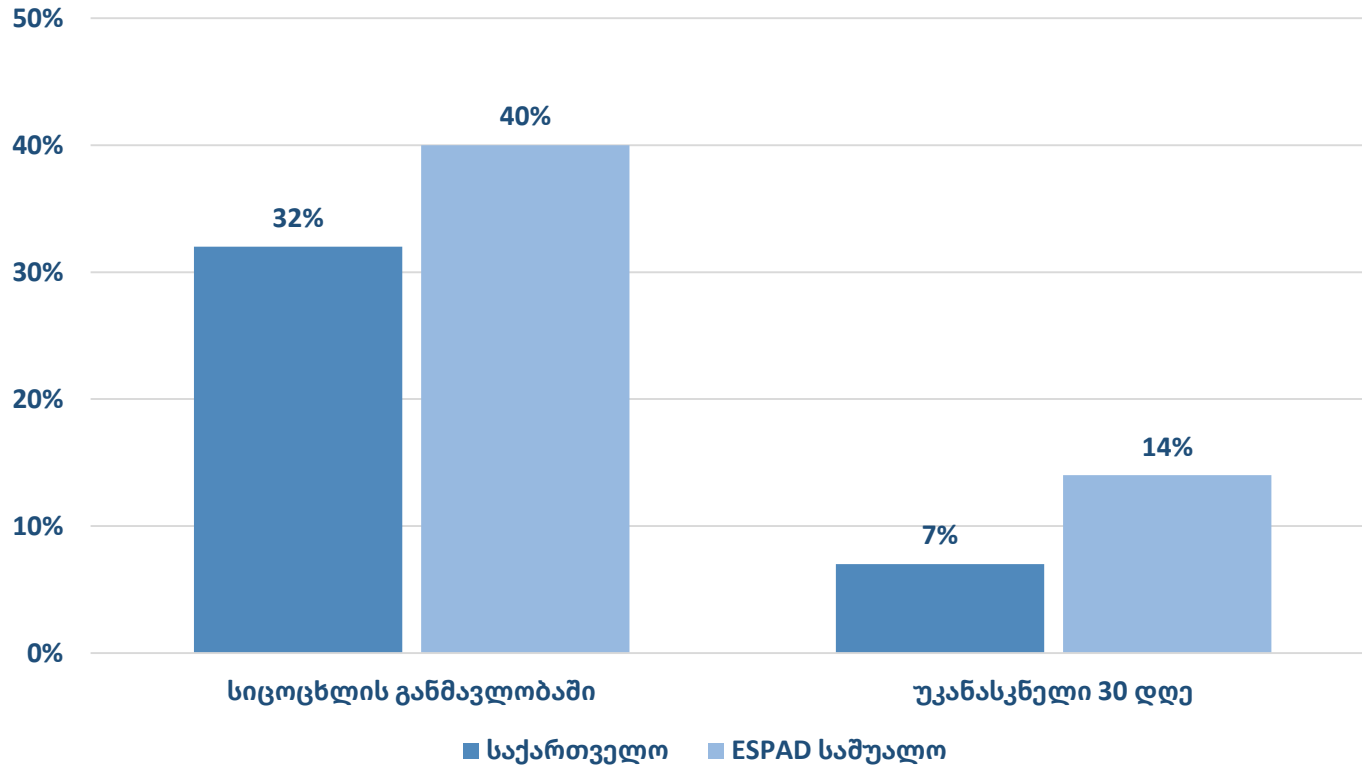

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

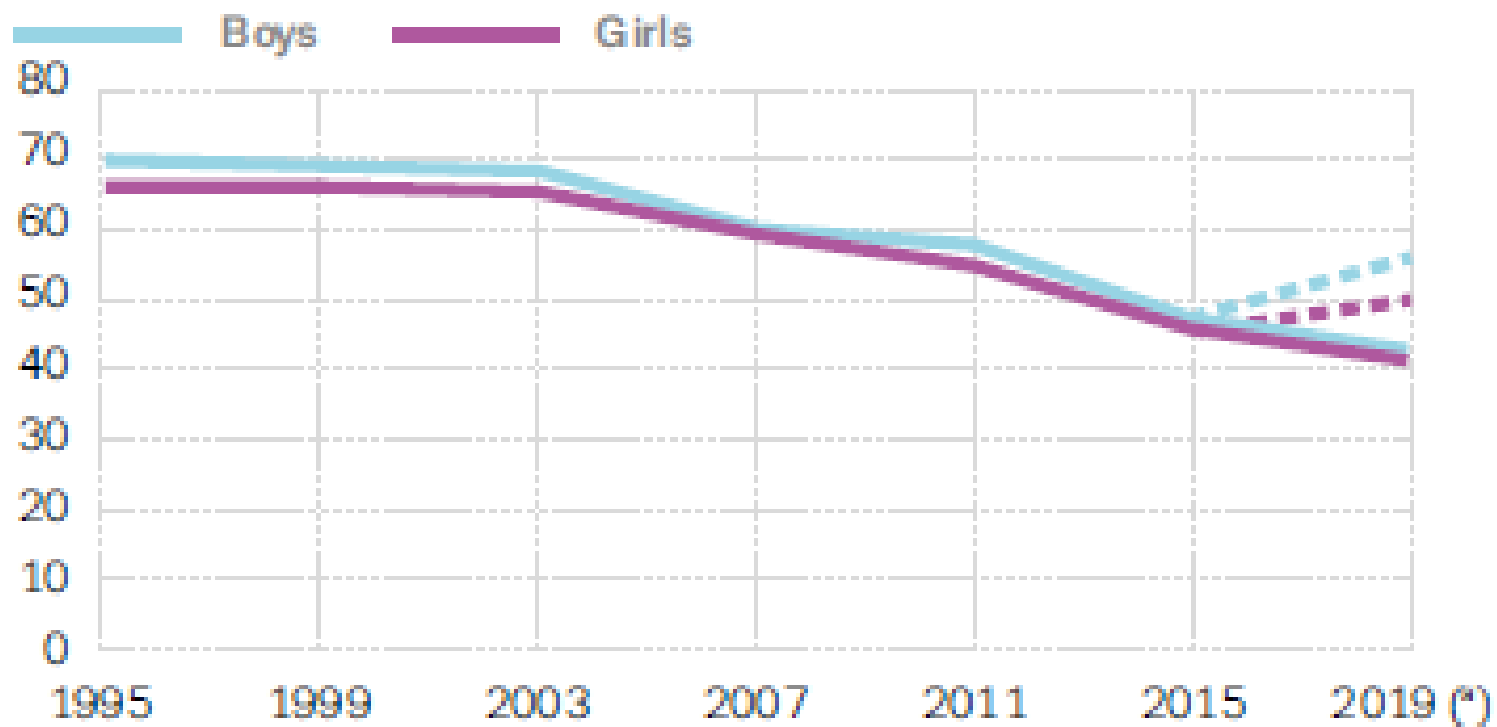
National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ელექტრონული სიგარეტის სიცოცხლის განმავლობაში და
უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%);
საქართველო და ESPAD საშუალო, 2019

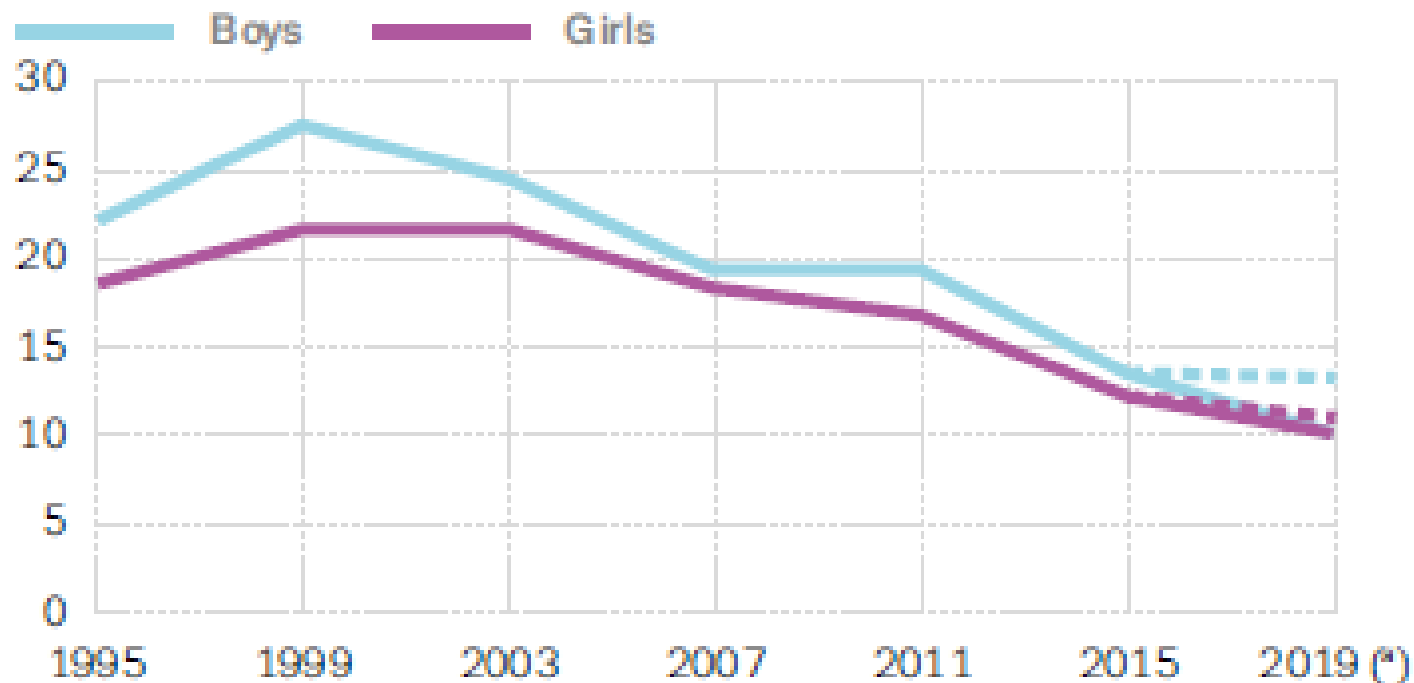

თამბაქოს სიცოცხლის განმავლობაში მოხმარება (%) სქესის მიხედვით;
30 ქვეყნის ტენდენცია 1995-2019

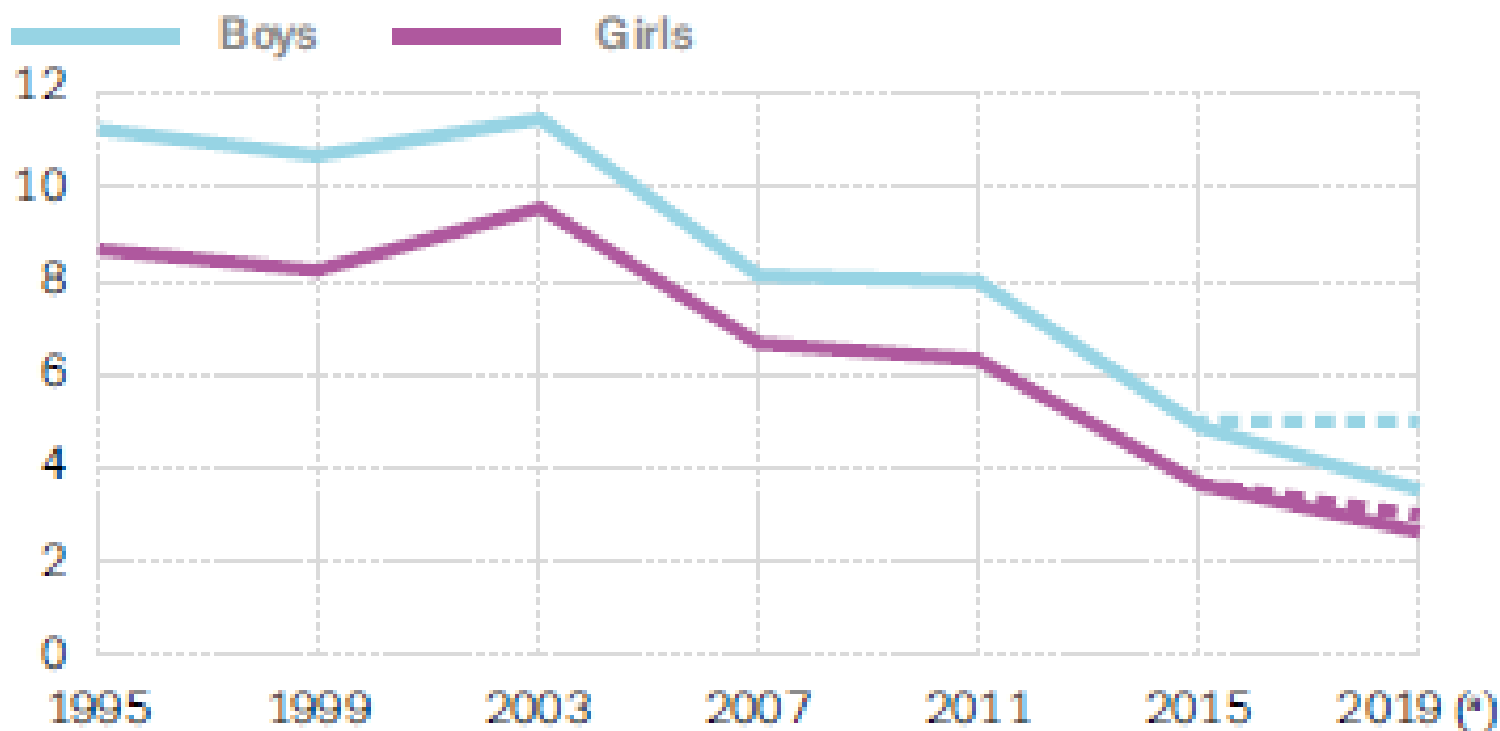
სრული ხაზი - მხოლოდ თამბაქო; წყვეტილი ხაზი - თამბაქო + ელექტრონული სიგარეტი

თამბაქოს ყოველდღიური მოხმარება (%) სქესის მიხედვით; 30 ქვეყნის ტენდენცია 1995-2019

სრული ხაზი - მხოლოდ თამბაქო; წყვეტილი ხაზი - თამბაქო + ელექტრონული სიგარეტი

თამბაქოს ყოველდღიური მოხმარება ≤ 13 წლის ასაკში (%) სქესის მიხედვით; 30 ქვეყნის ტენდენცია 1995-2019

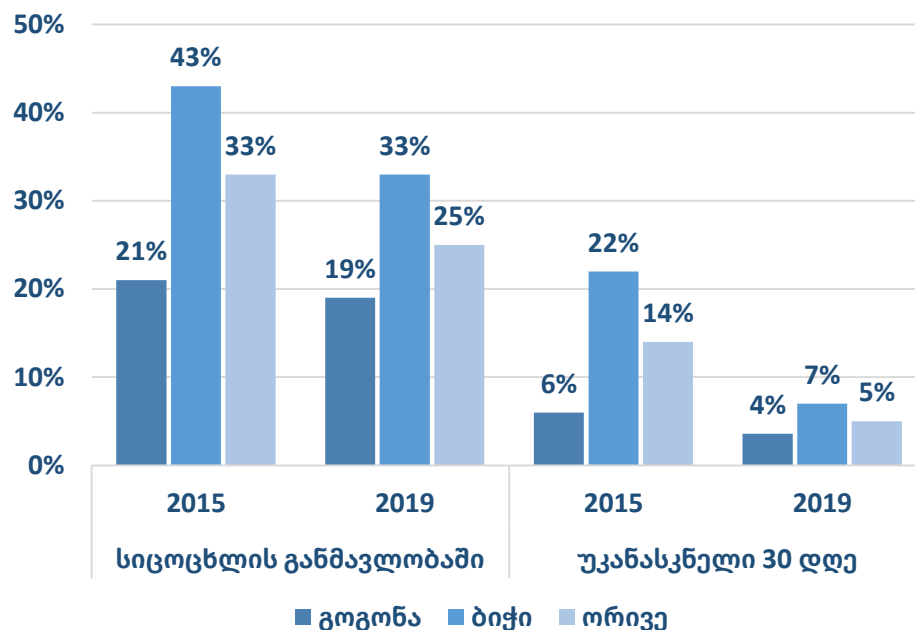

სრული ხაზი - მხოლოდ თამბაქო; წყვეტილი ხაზი - თამბაქო + ელექტრონული სიგარეტი

ჩილიმი

- მოსწავლეთა 5%-მა (ბიჭების 7% და გოგონების 4%) ჩილიმი მოწია უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში; 8%-მა (ბიჭების 11% და გოგონების 6%) უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში და 11%-მა (ბიჭების 14% და გოგონების 8%) 12 თვეზე ხანგრძლივი პერიოდის წინ.
- მოსწავლეთა 75%-მა აღნიშნა, რომ არასოდეს მოუხმარია ჩილიმი
- 2015 წელთან შედარებით, ბიჭების მნიშვნელოვნად დაბალ წილს აქვს მოხმარებული ჩილიმი (10%, CI95% 6.1-13.8, $p < 0.0001$).

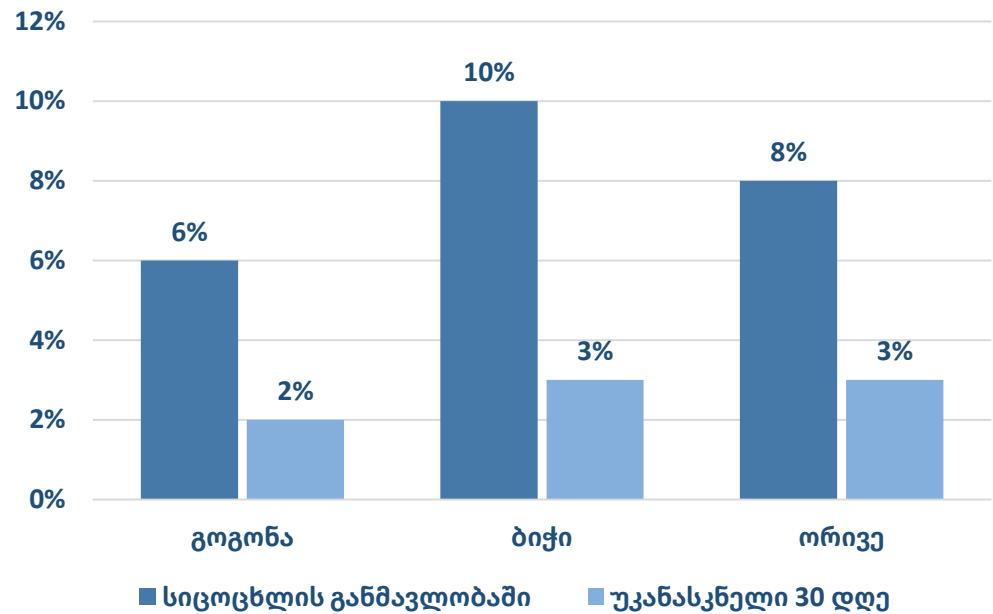
ჩილიმის სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%); 2015-2019

გახურებადი თამბაქო

- მოსწავლეთა 8%-ს ოდესმე მოუხმარია გახურებადი თამბაქო
- 3%-მა (ბიჭების 3% და გოგონების 2%) გახურებადი თამბაქო მოიხმარა უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში

გახურებადი თამბაქოს სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება (%); 2019

ძირითადი მიგნებები

ალკოჰოლი

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

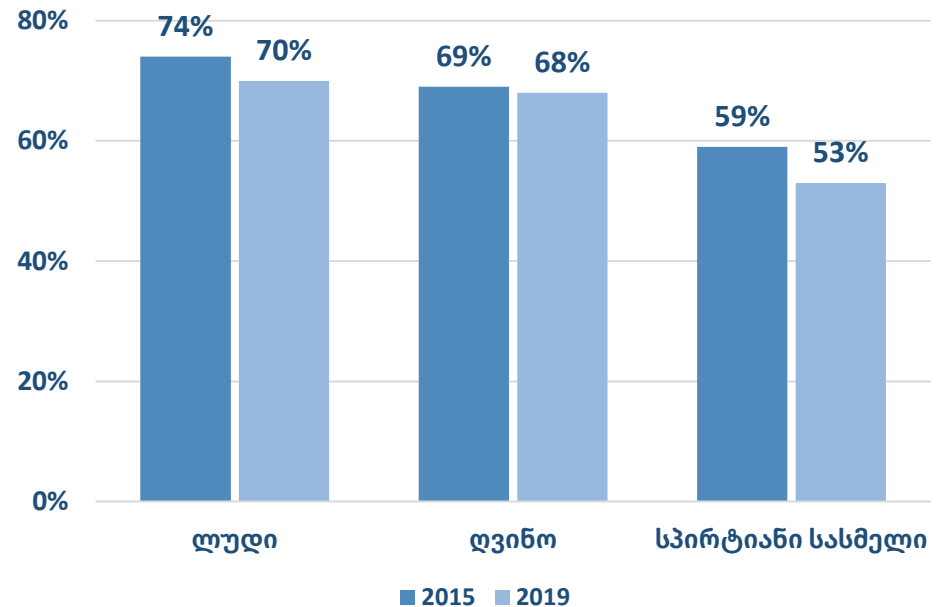
აღებული ხელმისაწვდომობა

„საკმაოდ ან ძალიან ადვილია,, შოვნა:

- ლუდი - 70%
- ღვინო - 68%
- სპირტიანი სასმელები - 53%

მნიშვნელოვანი გენდერული განსხვავება
არ დაფიქსირებულა.

სხვადასხვა ალკოჰოლური სასმელების
ხელმისაწვდომობა; 2015-2019

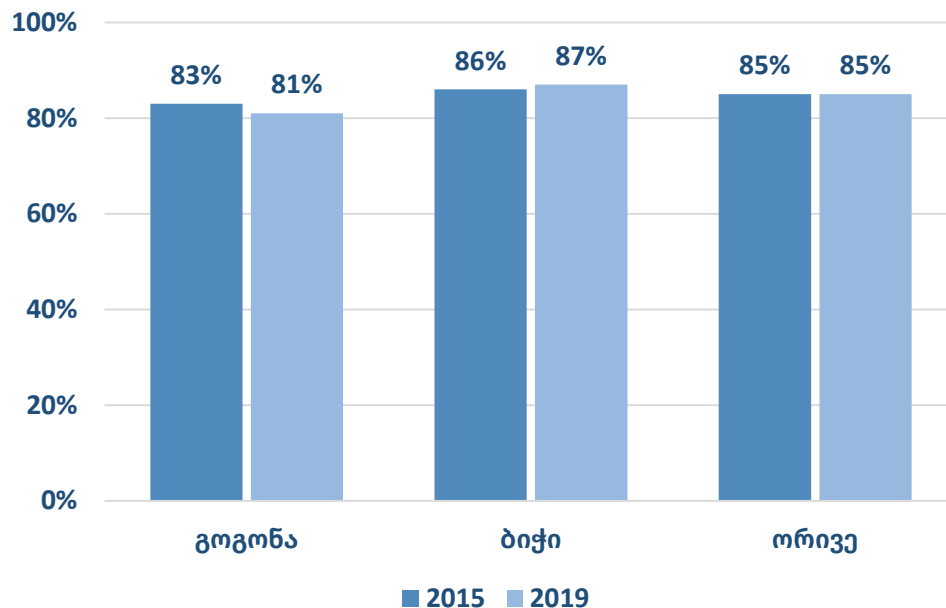

2015 წლის მონაცემებთან შედარებით, ღვინისგან განსხვავებით, სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად შემცირდა ლუდის (4%, CI95% 1.4-6.5, $p = 0.0021$) და სპირტიანი სასმელების (6%, CI95% 3.2-8.8, $p < 0.0001$) ხელმისაწვდომობა.

ალკოჰოლის მოხმარება სიცოცხლის განმავლობაში

- სიცოცხლის განმავლობაში ალკოჰოლის მოხმარების მაჩვენებელი - 85% (გოგონებში - 81%, ბიჭებში - 87%)
- მათგან, ვისაც სიცოცხლის განმავლობაში ალკოჰოლი ერთხელ მაინც აქვს მიღებული, 16%-ს 40-ჯერ ან მეტჯერ დაუღევია; ბიჭებში (21%) ეს მაჩვენებელი ორჯერ უფრო მაღალია ვიდრე გოგონებში (11%).

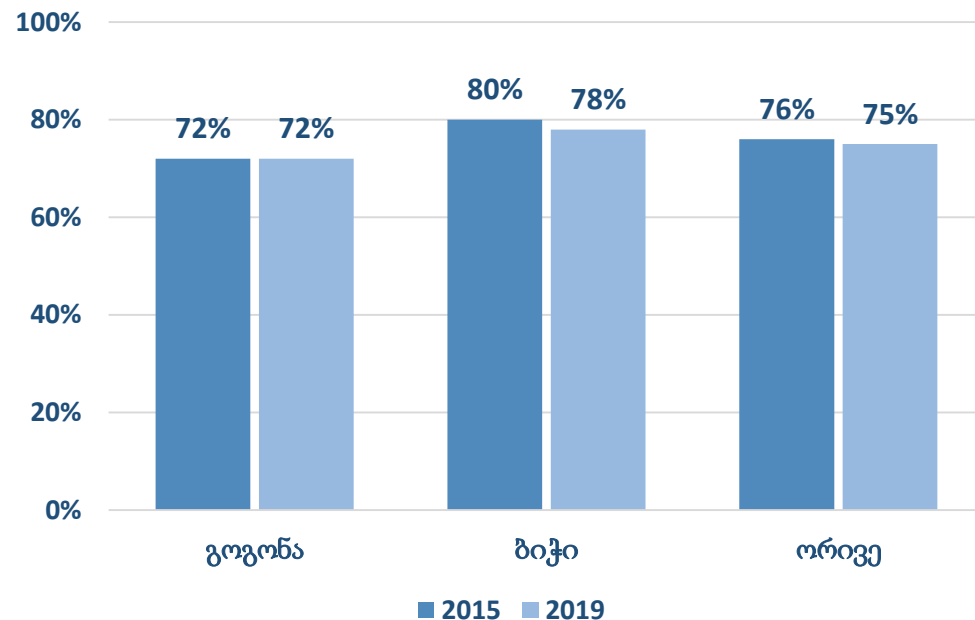
ალკოჰოლის მოხმარება სიცოცხლის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), 2015- 2019

ალკოჰოლის მოხმარება უკანასკნელი 1 წლის განმავლობაში

- მოსწავლეთა 75%-მა (ბიჭების 78% და გოგონების 72%) ალკოჰოლი მიიღო უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში.
- 2015 წელთან შედარებით, სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად შემცირდა უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში ალკოჰოლის ხშირად - 20 და მეტჯერ მოხმარება (11%, CI95% 9.1-12.9, $p < 0.0001$). აღნიშნული ცვლილება განსაკუთრებით შესამჩნევია ბიჭებში (15%, CI95% 11.9-18.1, $p < 0.0001$).

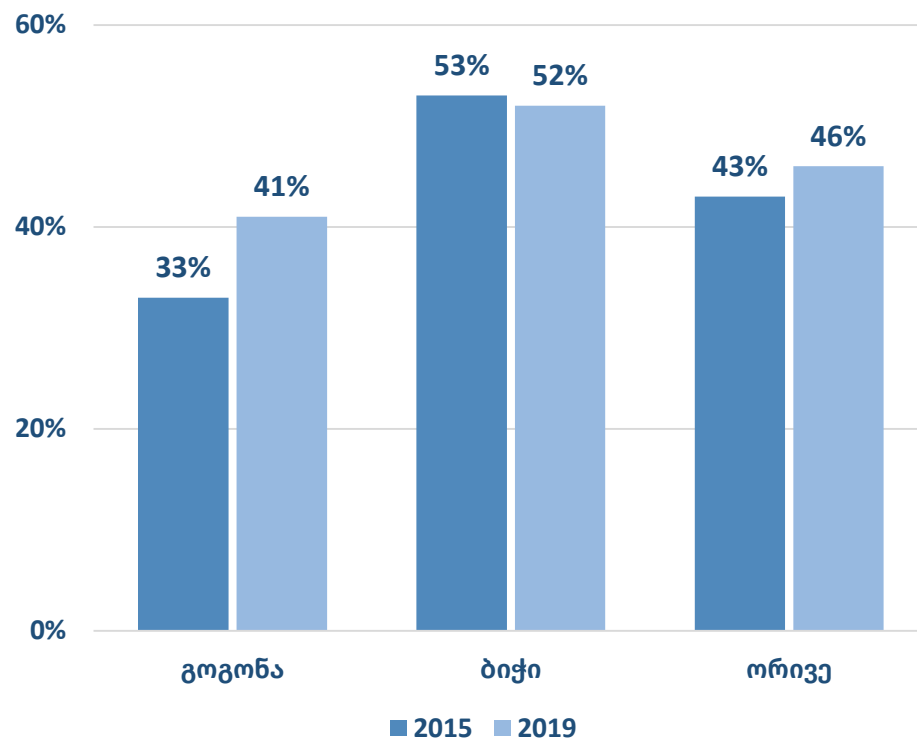
ალკოჰოლის მოხმარება უკანასკნელი 1 წლის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), 2015- 2019

ალკოჰოლის მოხმარება უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში

- მოსწავლეთა 46%-მა (ბიჭების 52% და გოგონების 41%) ალკოჰოლი მიიღო უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში.
- უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მიღებული სასმელის ყველაზე გავრცელებული სახეობებია ლუდი (43%) და ღვინო (43%), შემდეგ სპირტიანი სასმელები (27%).
- გოგონებს შორის ყველაზე ხშირად მიღებული სასმელია ღვინო, ხოლო ბიჭებს შორის ლუდი.

ალკოჰოლის მოხმარება უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), 2015- 2019

ხშირად მიღებული ალკოჰოლური სასმელები

2015 წელთან შედარებით, სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა

- გოგონებში ალკოჰოლური სასმელის მიღების სიხშირე უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში (8%, CI95% 4.1-11.8, $p = 0.0001$).
- ლუდის მიღება (7%, CI95% 4.2-9.7, $p < 0.0001$); განსაკუთრებით გოგონებში (13%, CI95% 9.4-16.5, $p < 0.0001$).
- გოგონებში ღვინის მიღება (6%, CI95% 2.1-9.8, $p = 0.0026$)

ბიჭებს მკვეთრად აქვთ შემცირებული სპირტიანი სასმელების მოხმარება (7%, CI95% 3.3-10.7, $p = 0.0002$).

ალკოჰოლური სასმელის სახეობა უკანასკნელი მიღებისას

- ალკოჰოლის მიღების უკანასკნელი დღეს ყველაზე ხშირად მოხსენებული სასმელი იყო ლუდი (42%) და ღვინო (39%). გოგონებში ყველაზე ხშირად მიღებული სასმელია ღვინო და ბიჭებში კი ლუდი. აღსანიშნავია, რომ სპირტიანი სასმელი უკანასკნელად უფრო მეტმა გოგონამ მიიღო, ვიდრე ბიჭმა.
- 2015 წლის მონაცემებთან შედარებით, სხვადასხვა ტიპის ალკოჰოლური სასმელის უკანასკნელად მიღებისას მკვეთრად შემცირებულია სპირტიანი სასმელის მიღება (16%, CI95% 13.5-18.5, $p < 0.0001$). კლება დაფიქსირდა როგორც ბიჭებში (20%, CI95% 16.6-23.3, $p < 0.0001$), ისე გოგონებში (10%, CI95% 6.5-13.6, $p < 0.0001$).

ალკოჰოლის მძიმე ეპიზოდური მოხმარება

- სასმელის ხუთი ან მეტი ულუფა უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში - 44% (ბიჭები - 51%, გოგონები - 39%)
 - 19% - მხოლოდ ერთხელ
 - 12% - ორჯერ
 - 9% - 3-5-ჯერ
 - 3% - 6-9-ჯერ
 - 2% - 10-ჯერ და უფრო ხშირად მოსწავლეთა. უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში ალკოჰოლის მძიმე ეპიზოდური
- 13 წლის ან უმცროს ასაკში ალკოჰოლის მიღება - 59% (ბიჭი 69%; გოგონა 52%);
თრობა - 24% (ბიჭები 32% და გოგონა 18%)

1 ულუფა სხვადასხვა სასმელი - 1 ჭიქა/ბოთლი/ქილა ლუდი - 500მლ; 1 ჭიქა ღვინო - 125 მლ; 1 ჭიქა სპირტიანი სასმელი - 50 მლ; 1 ჭიქა კოქტეილი - 100 მლ.

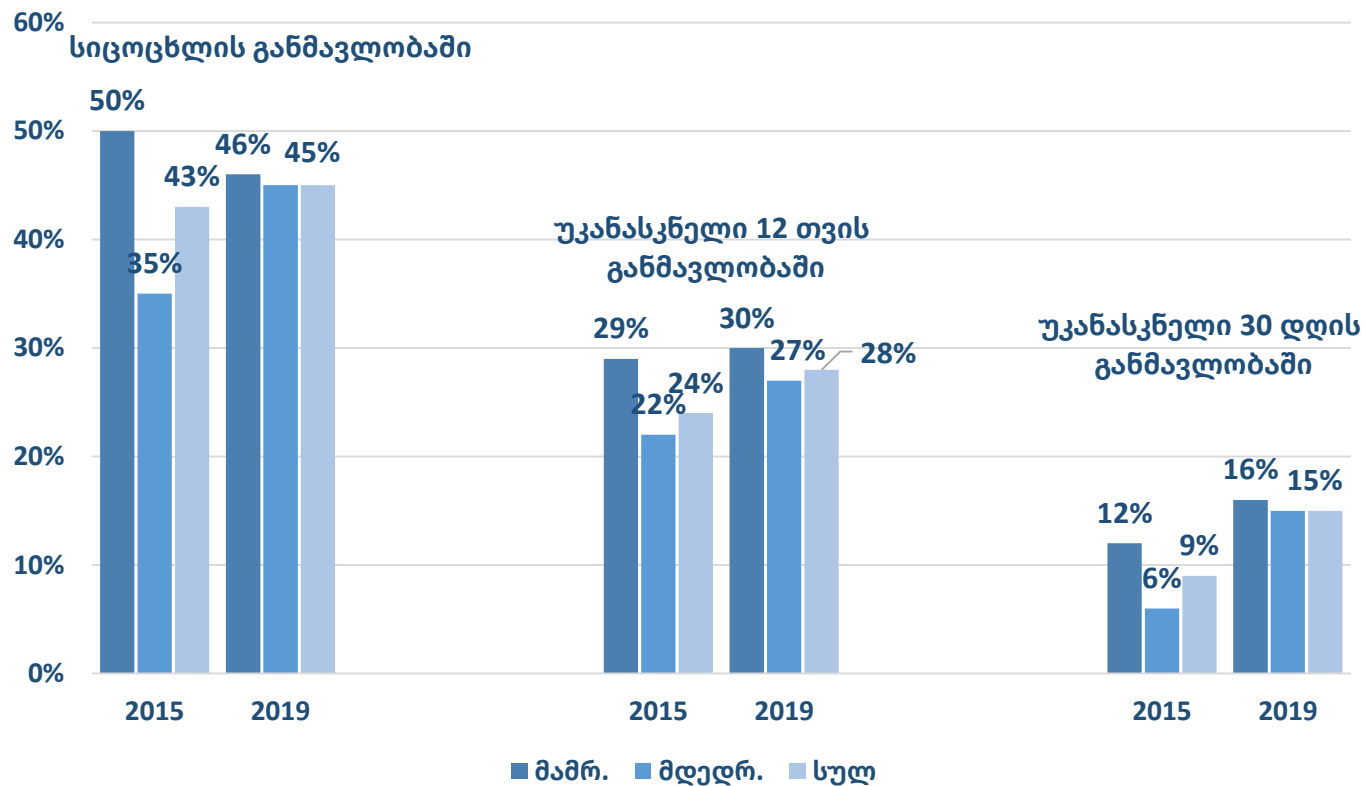

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

თრობის სიხშირე (%) სიცოცხლის, უკანასკნელი 12 თვის და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში, ESPAD 2015-2019

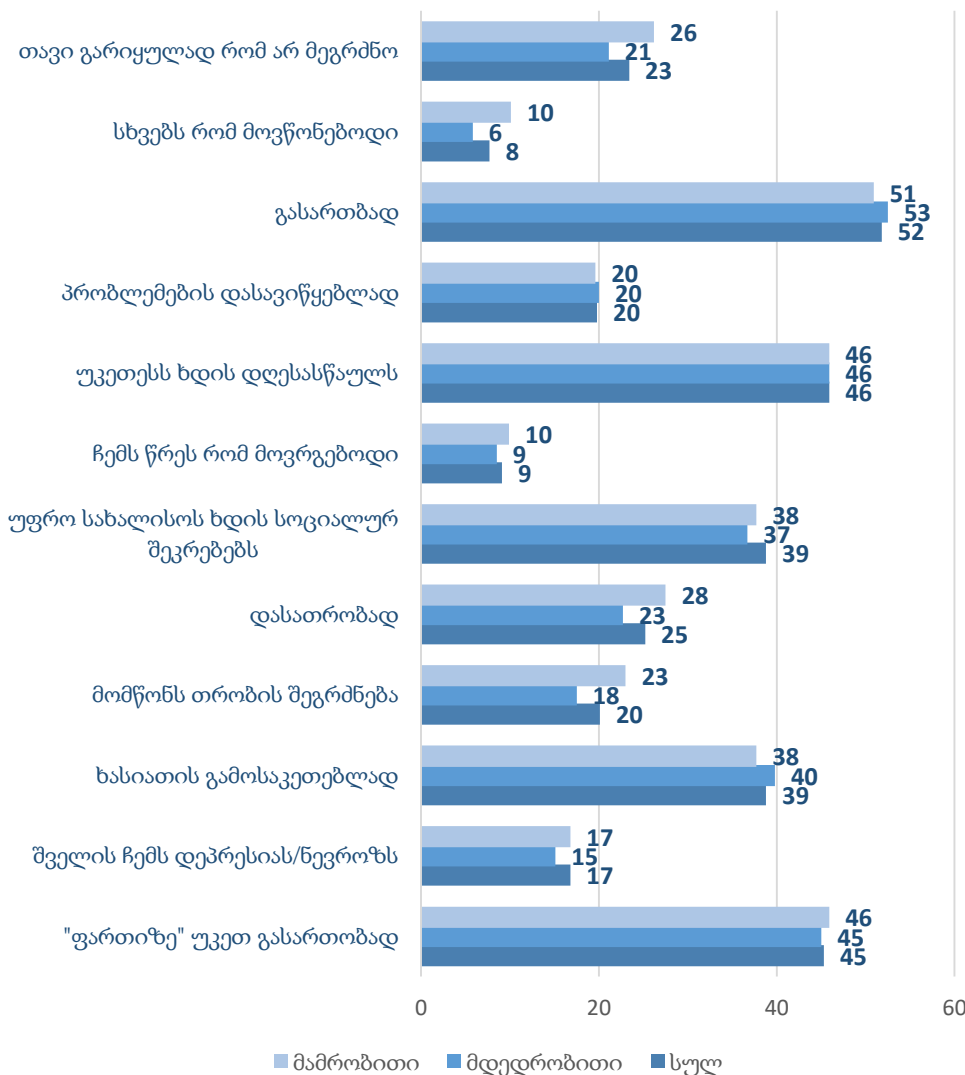

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ალკოჰოლის მიღების მიზეზები უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში (%)

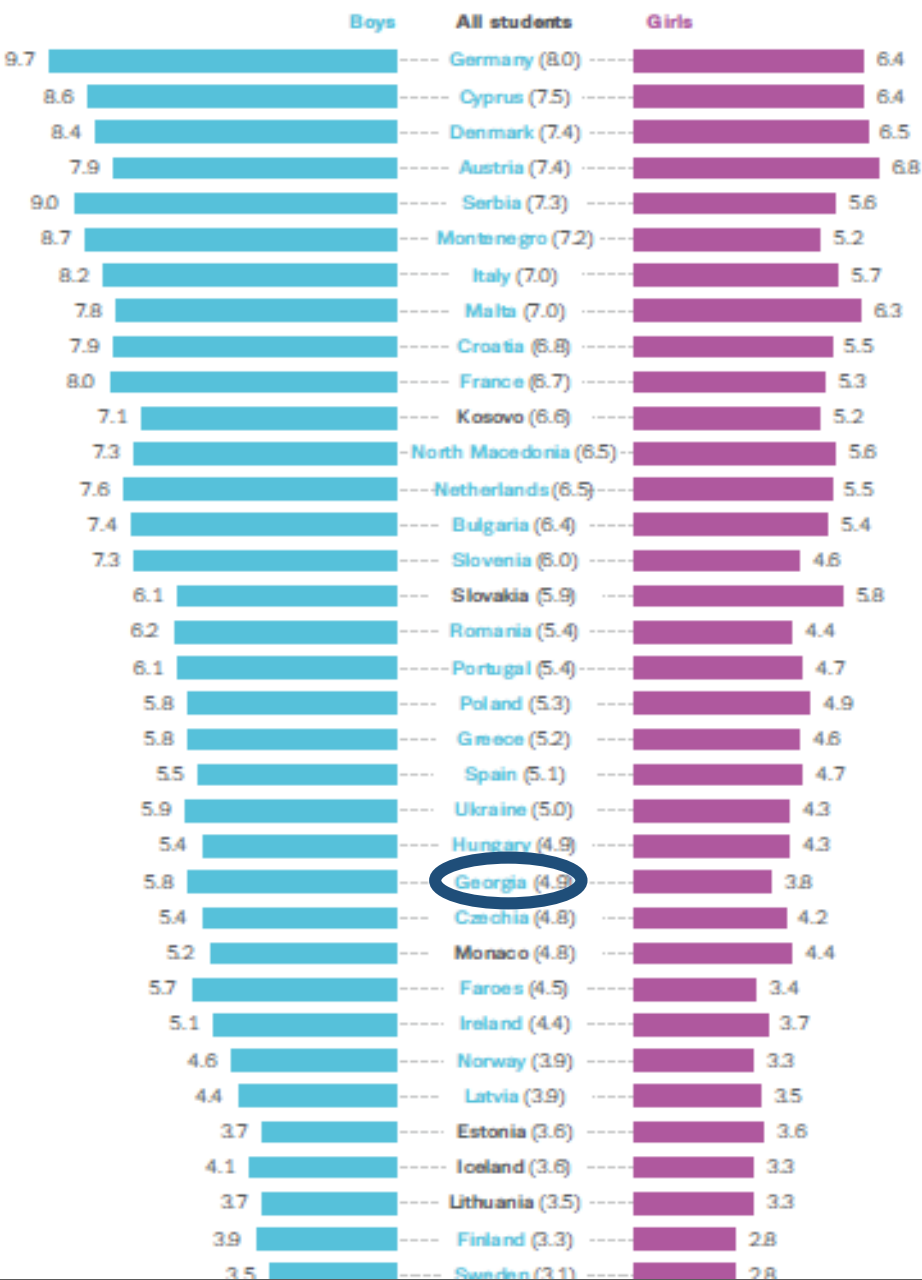
2015 წელთან შედარებით, სტატისტიკურად გაზრდილია ალკოჰოლის მიღება იმ მიზეზით, რომ ახალგაზრდას თავი გარიყულად არ ეგრძნო (13%, CI95% 10.9-14.9, $p < 0.0001$); გასართობად (11%, CI95% 8.2-13.8, $p < 0.0001$); უფრო სახალისოს რომ გამხდარიყო სოციალური შეკრება (6%, CI95% 3.2-8.7, $p < 0.0001$); დასათრობად (15%, CI95% 12.9-17.9, $p < 0.0001$); და ხასიათის გამოსაკეთებლად (17%, CI95% 14.4-19.5, $p < 0.0001$).

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

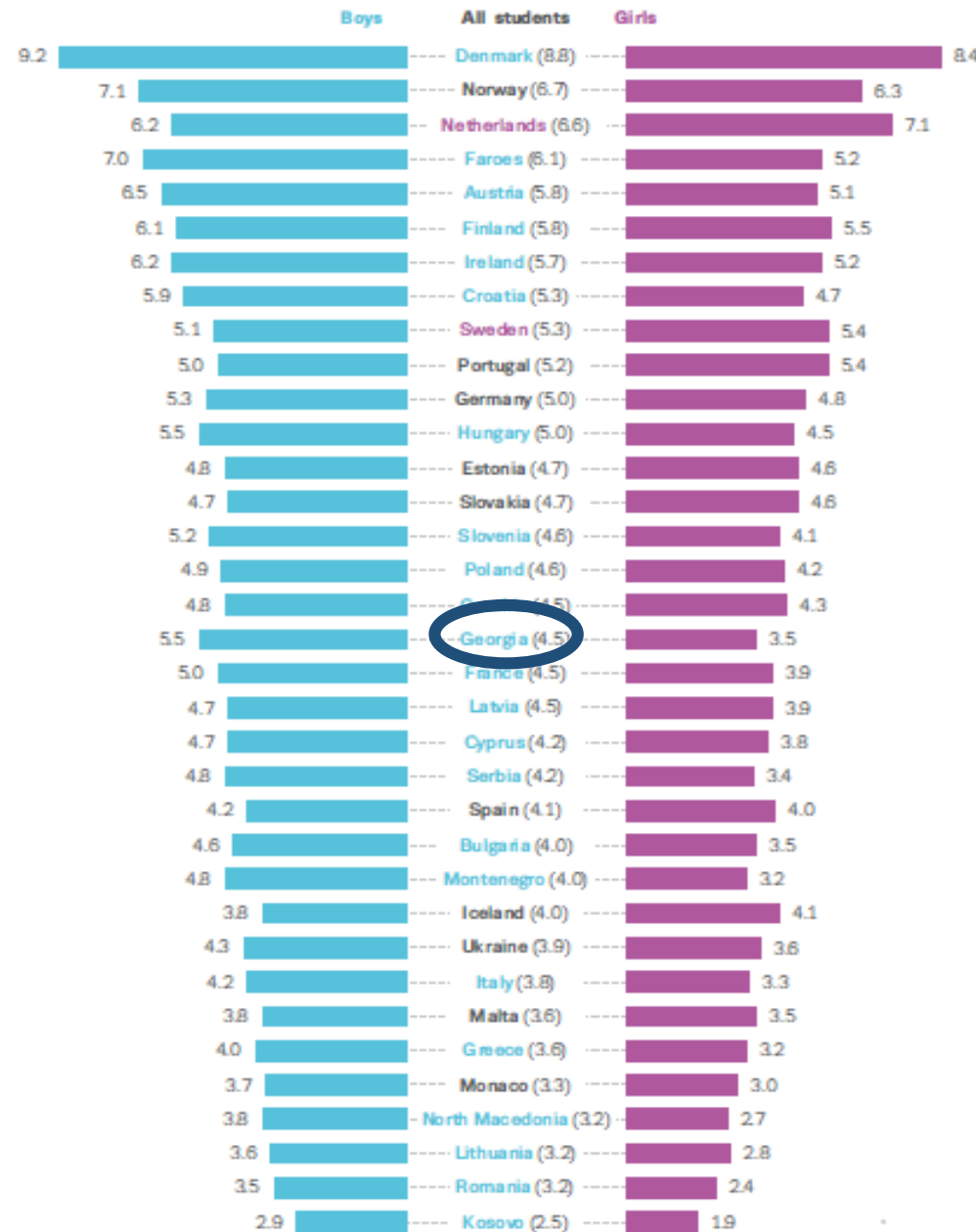
ალკოჰოლის მოხმარების სიხშირე
უკანასკნელი 30 დღის
განმავლობაში (%) სქესის მიხედვით;
ESPAD 2019

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

მიღებული ალკოჰოლის მოცულობა
(centiliters) ალკოჰოლის მიღების
უკანასკნელი შემთხვევისას სქესის
მიხედვით ; ESPAD 2019

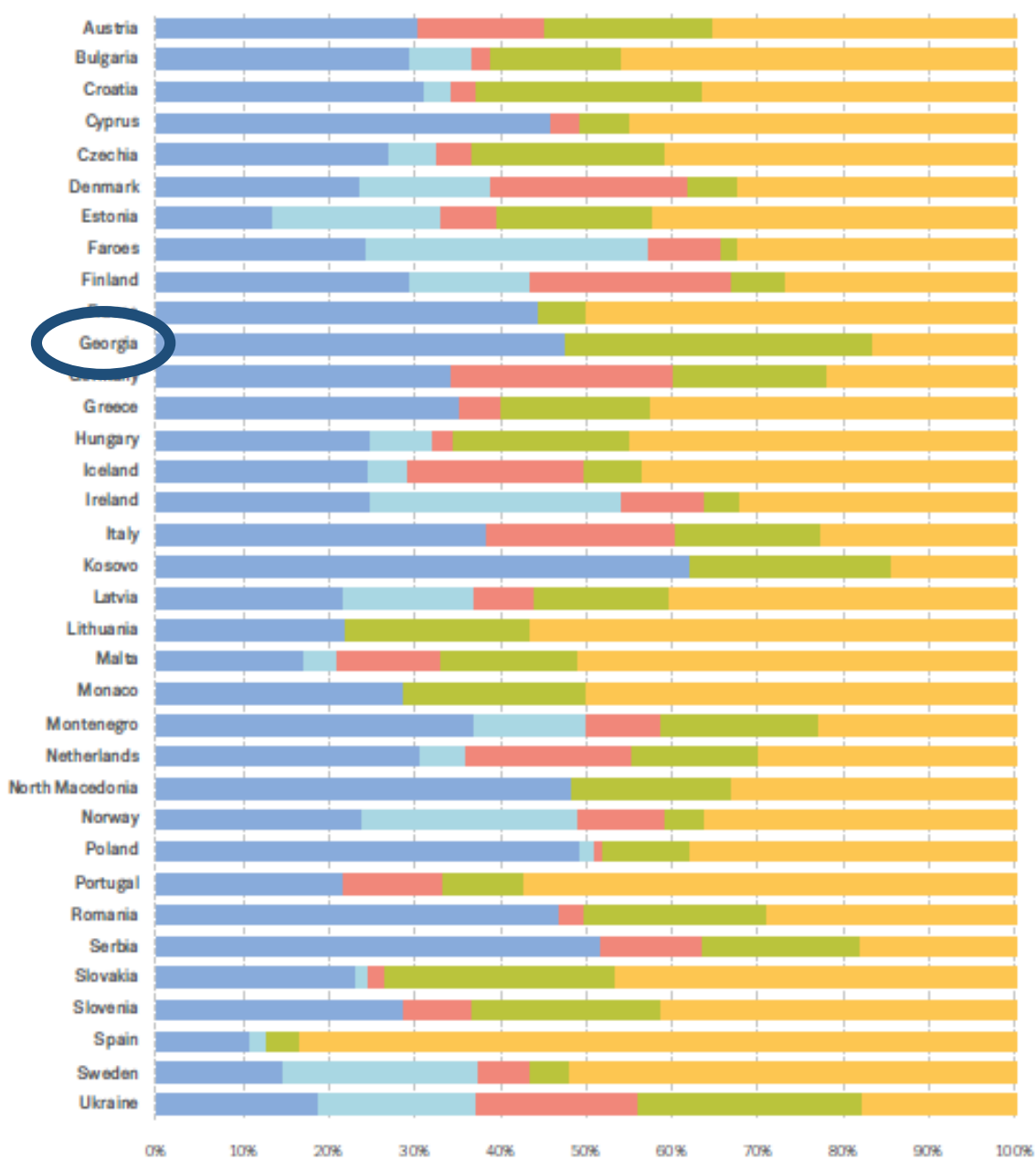

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

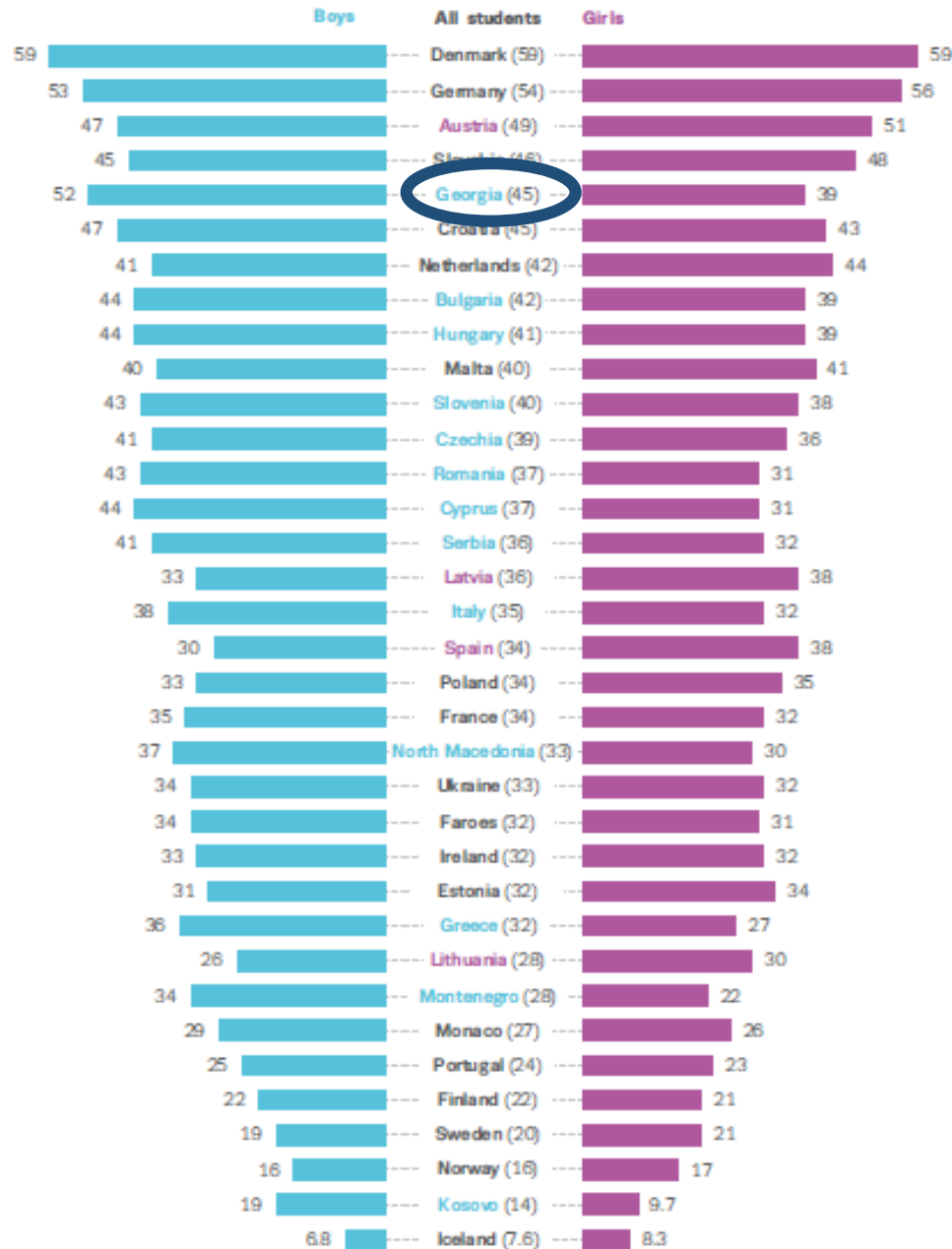
ალკოჰოლური სასმელების
მოხმარების თავისებურება
ალკოჰოლის მიღების უკანასკნელი
შემთხვევისას; ESPAD 2019

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

მძიმე ეპიდემიური სმა
უკანასკნელი 30 დღის
განმავლობაში სქესის მიხედვით;
ESPAD 2019

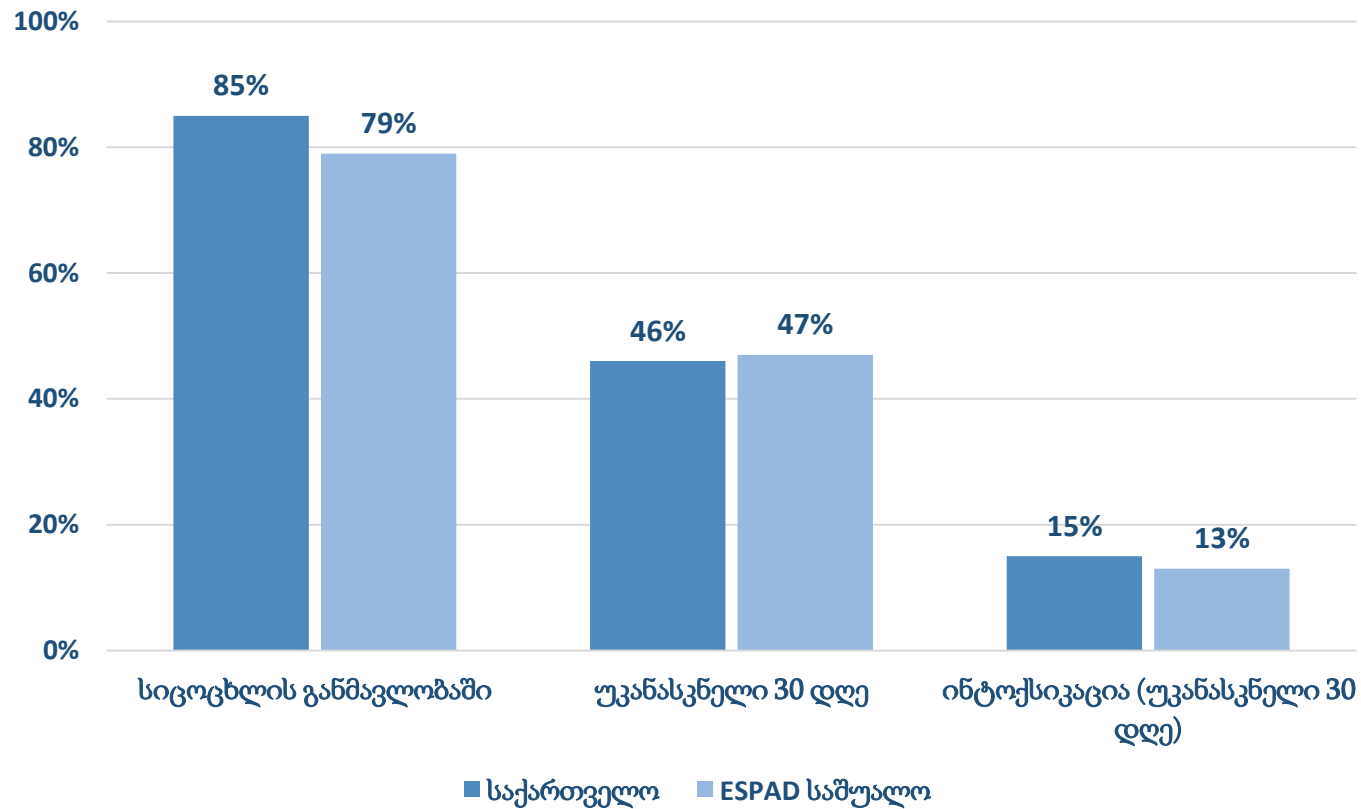

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

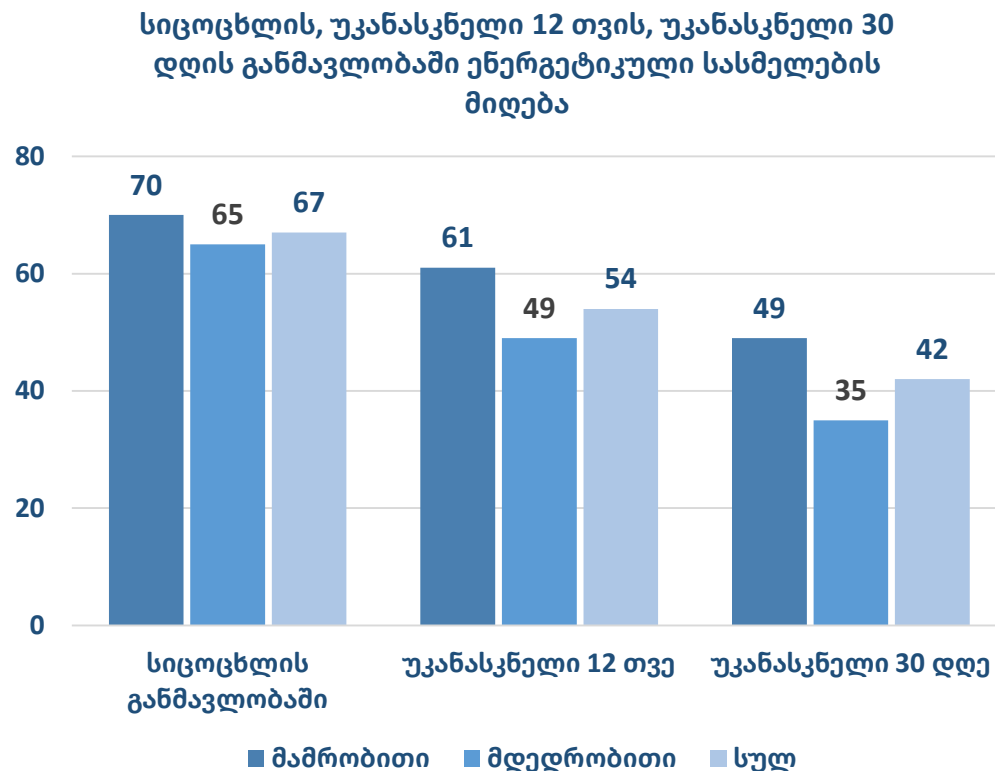
www.ncdc.ge

ალკოჰოლის სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30
დღის განმავლობაში მოხმარება, ინტოქსიკაცია (%);
საქართველო და ESPAD საშუალო, 2019

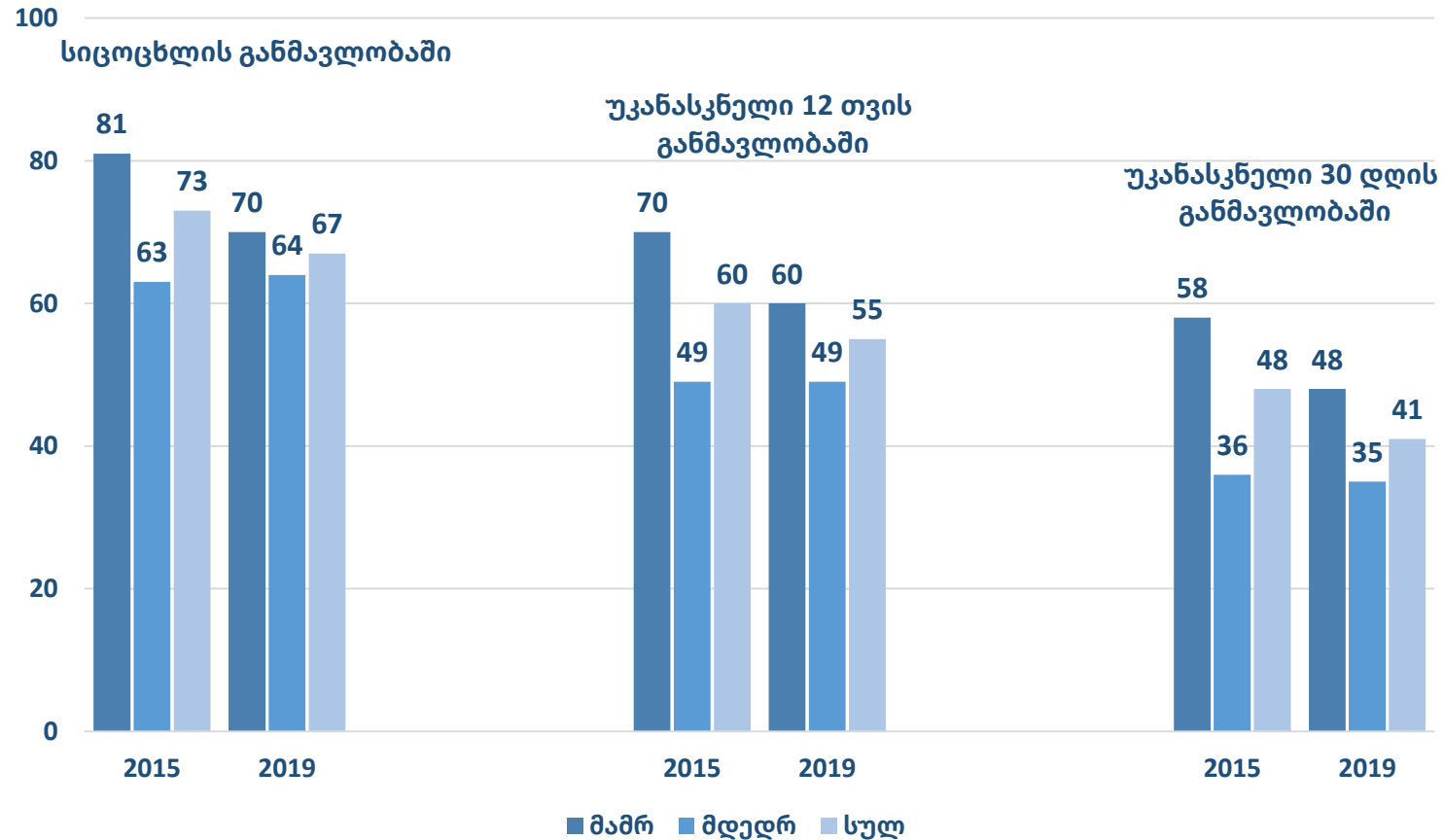

ენერგეტიკული სასმელები

2015 წლის მონაცემებთან შედარებით, ბიჭების მიერ სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად შემცირებულია ენერგეტიკული სასმელების მიღება სიცოცხლის (11%, CI95% 7.6-14.3, $p < 0.0001$), 12 თვის (9%, CI95% 5.2-12.7, $p < 0.0001$) და 30 დღის (9%, CI95% 5.0-12.9, $p < 0.0001$) განმავლობაში.

ენერგეტიკული სასმელების სიცოცხლის, უკანასკნელი 12 თვისა და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მიღება; ESPAD 2015-2019

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ძირითადი მიგნებები

მარიხუანა

& სხვა არალეგალური ნარკოტიკი

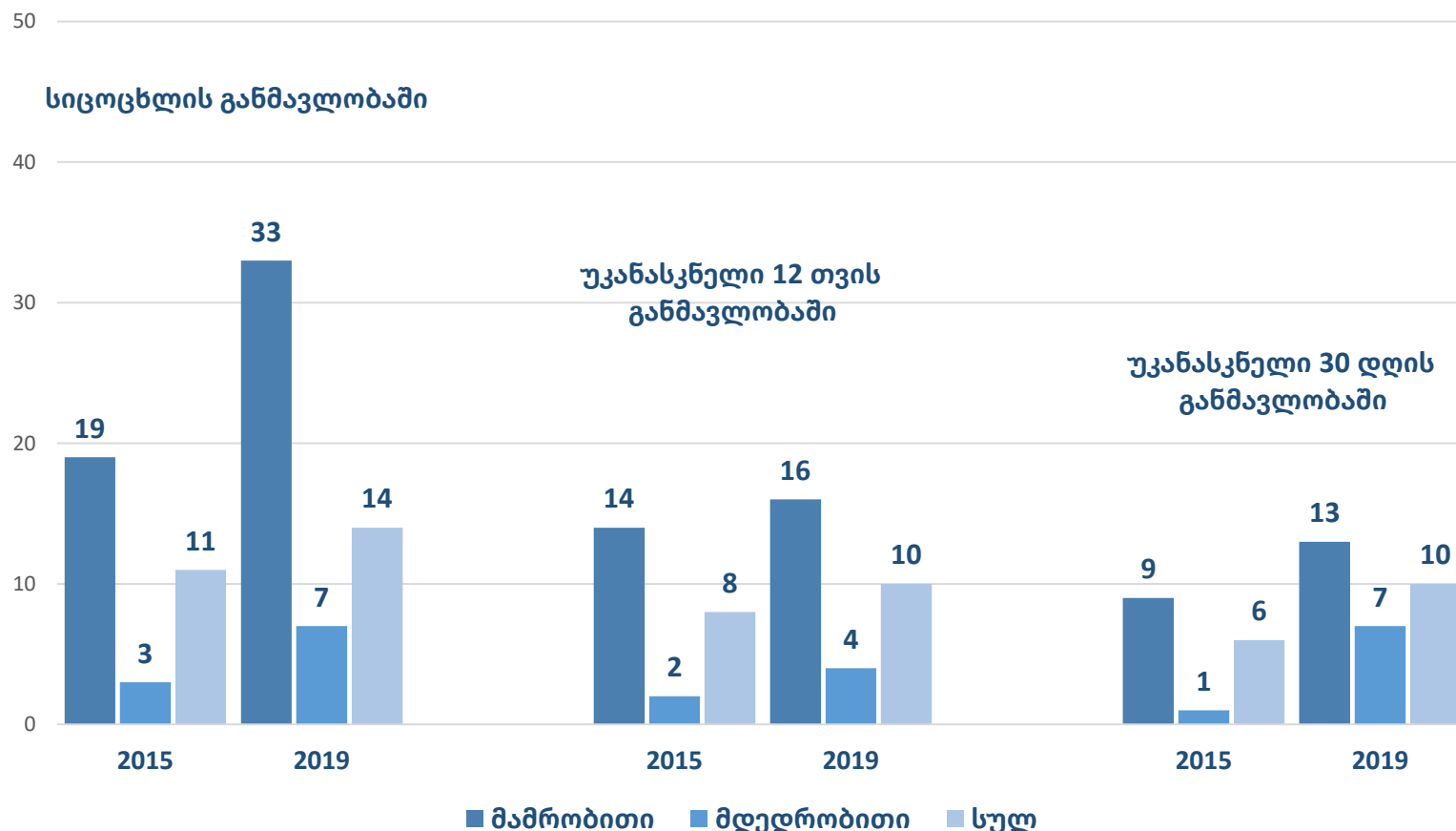

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

მარიხუანის მიღება (%) სიცოცხლის, უკანასკნელი 12 თვის და 30 დღის განმავლობაში სქესის მიხედვით; ESPAD 2015-2019

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

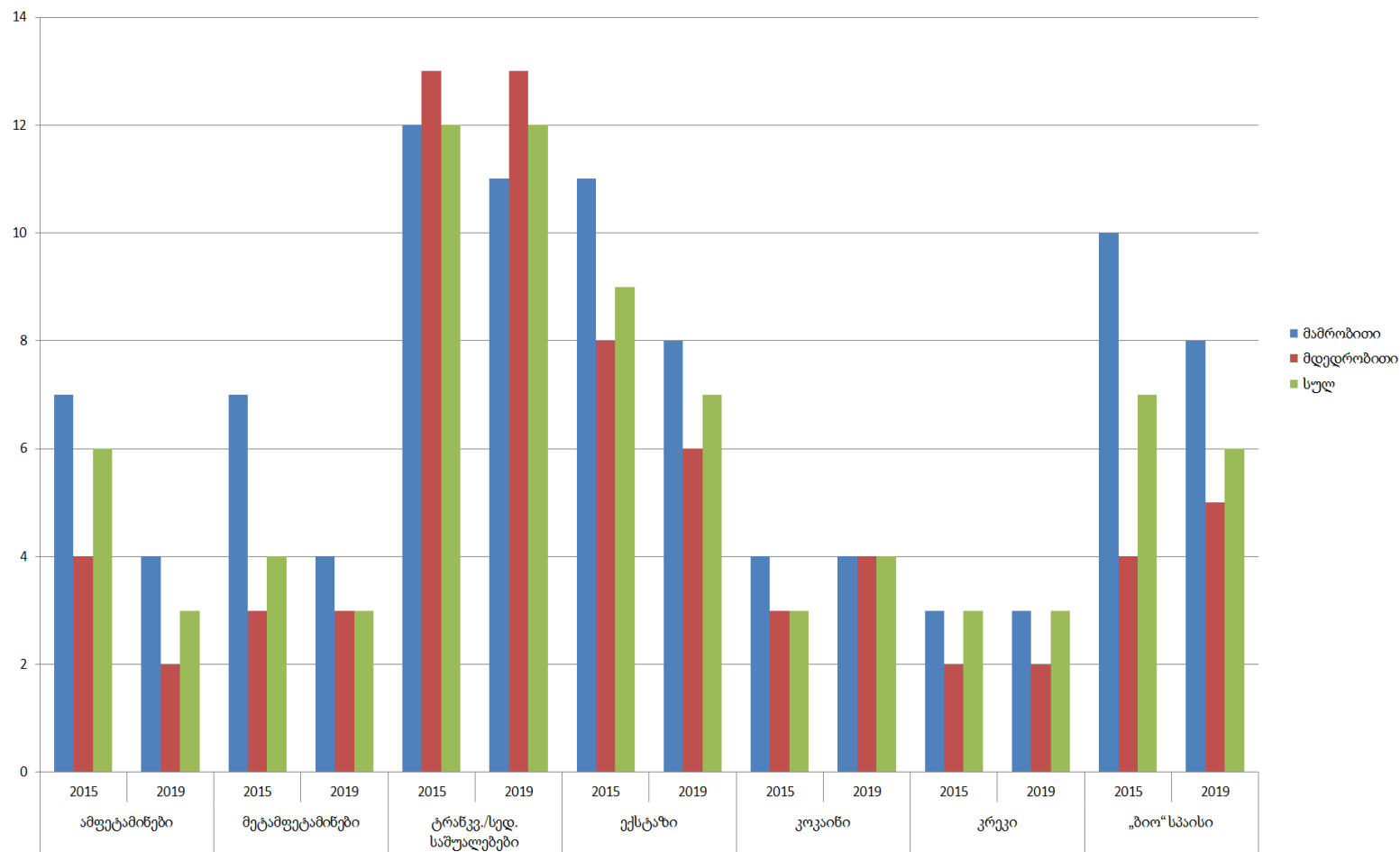
www.ncdc.ge

მარიხუანა

- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა მარიხუანის მიღების პროცენტული მაჩვენებელი უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში (4.9%, CI95% 3.6-6.2, $p < 0.0001$). ზრდა შესამჩნევია როგორც გოგონებში (4.7%, CI95% 2.5-6.9, $p < 0.0001$), ისე ბიჭებში (6.5%, CI95% 5.2-7.8, $p < 0.0001$).
- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა მარიხუანის გასინჯვის შესაძლებლობა (8%, CI95% 5.6-10.3, $p < 0.0001$). ზრდა განსაკუთრებულ მნიშვნელოვანია გოგონებში (11%, CI95% 7.9-13.9, $p < 0.0001$), თუმცა იგი ბიჭებშიც აღინიშნება (8.5%, CI95% 4.3-11.5, $p < 0.0001$).
- 3%-მა (ბიჭების 4% და გოგონების 2%) მარიხუანა პირველად 13 წლის ან უმცროს ასაკში მოიხმარა; 2015 წელს ეს მაჩვენებელი 2% (ბიჭების 4% და გოგონების 1%) იყო
- უმრავლესობამ მარიხუანა პირველად 15 წლის ასაკში გამოიყენა [5% (2015 – 4%); ბიჭები 9% (8%) და გოგონები 3% (%)]
- 32%-ს (24%) შესთავაზეს მარიხუანა, მაგრამ მათ ეს შანსი არ გამოუყენებია. მაჩვენებელი ბიჭებში უფრო მაღალია - 42% (33%), ვიდრე გოგონებში - 24% (16%). შეთავაზება 3 და მეტჯერ მიიღო ბიჭების 23%-მა (20%) და გოგონების 8%-მა (3%).
- 10% (ბიჭების 16% და გოგონების 5%) მოიხმარს თამბაქოში გარეულ „პლანს“

სხვადასხვა ნივთიერებების აღქმული ხელმისაწვდომობა სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

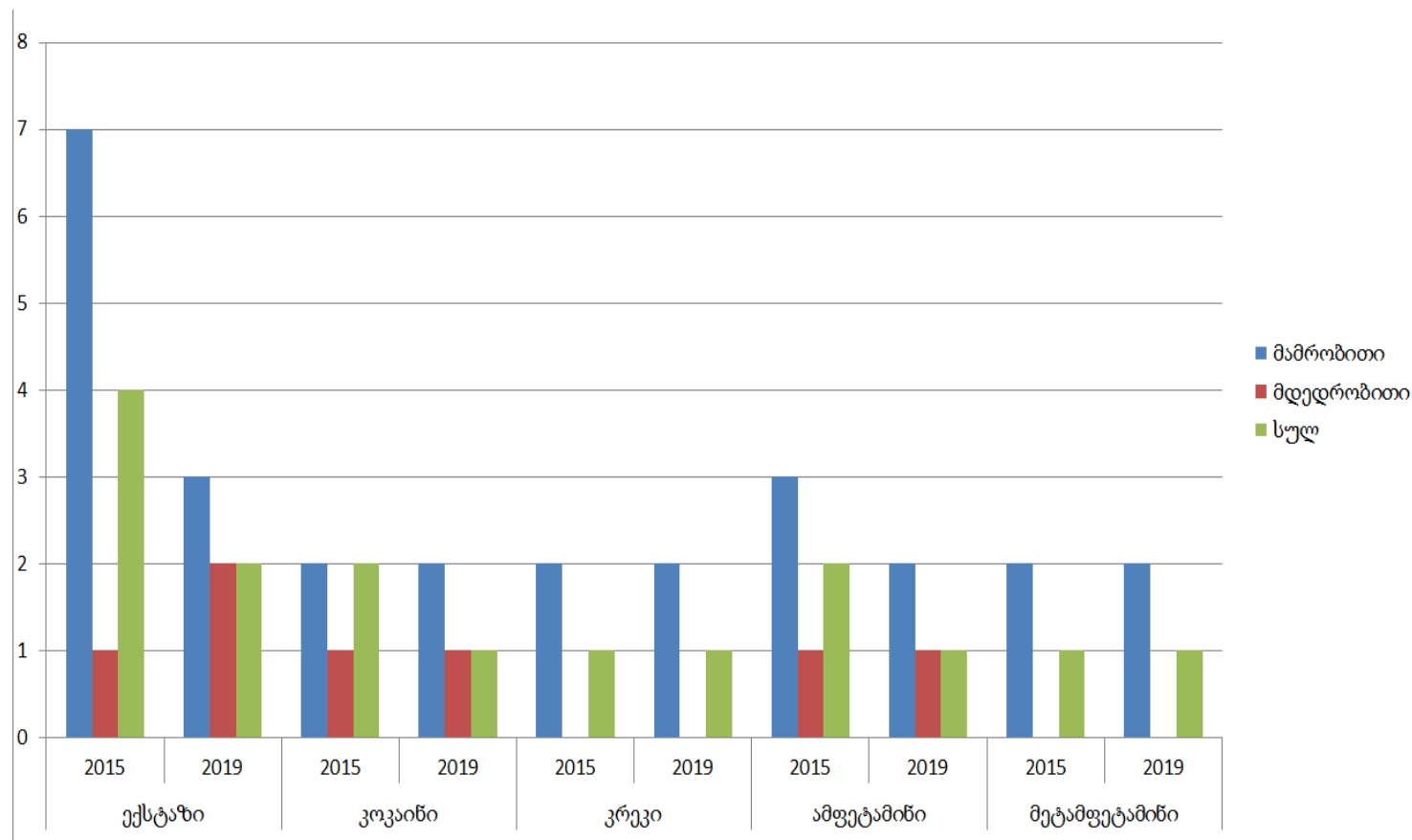

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ექსტაზის, ამფეტამინების, მეტამფეტამინების, კოკაინის და კრეკის მიღების სიხშირე სიცოცხლის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

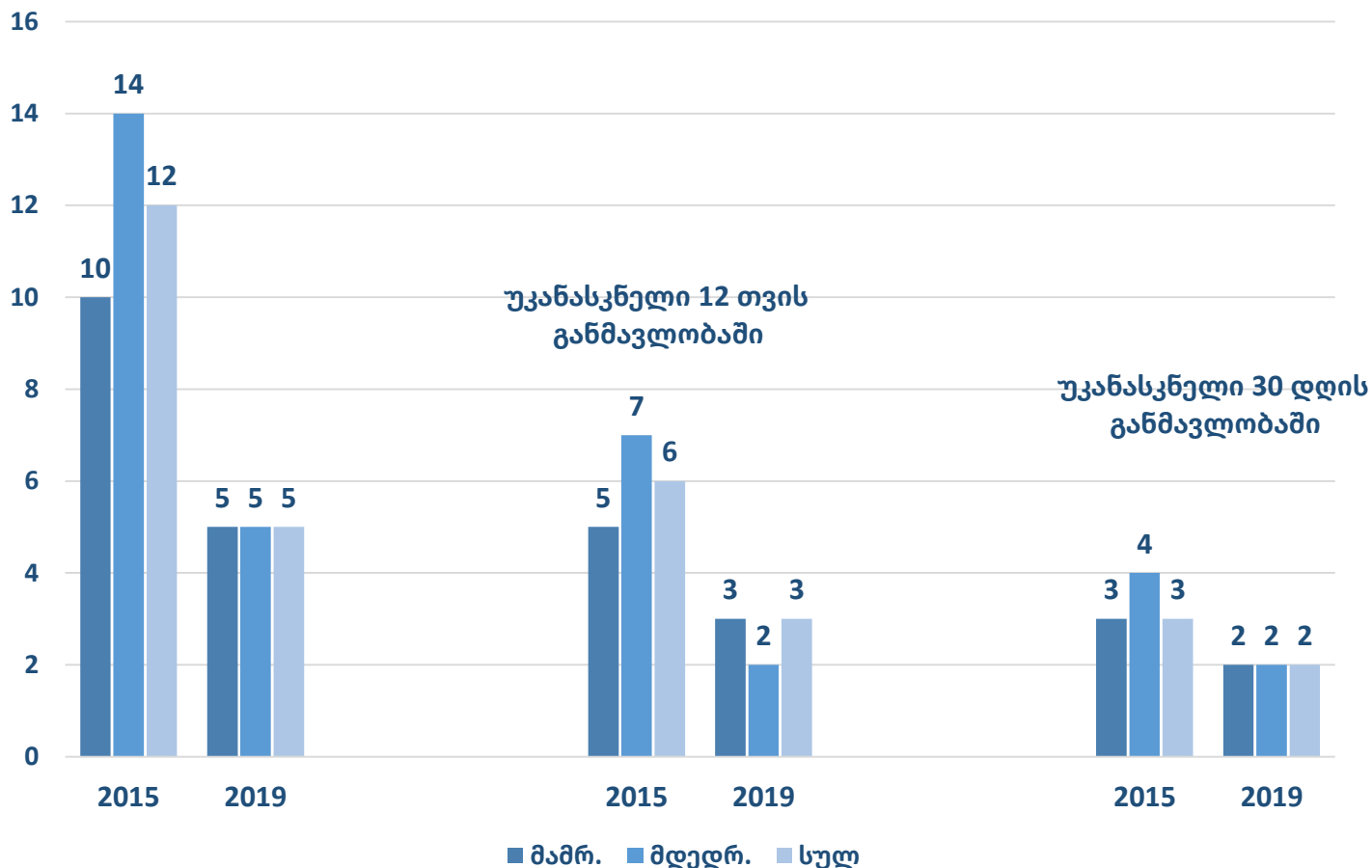

2015 წელთან შედარებით, ბიჭებში მნიშვნელოვნად შემცირდა ექსტაზის მიღების სიხშირე სიცოცხლის განმავლობაში (4%, CI95% 2.4-5.7, $p < 0.0001$)

ინჰალანტების მიღების სიხშირე სიცოცხლის, უკანასკნელი 12 თვის და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში სქესის მიხედვით, (%), ESPAD 2015-2019

სიცოცხლის განმავლობაში

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

სხვა აკრძალული ნარკოტიკის მიღების სიხშირე სიცოცხლის განმავლობაში სქესის მიხედვით, (%), ESPAD 2015-2019

	2015			2019		
	მამრ	მდედრ	სულ	მამრ	მდედრ	სულ
ტრანკვილიზატორები ან სედატიურ საშუალებები	10	13	11	3	3	3
ელ-ეს-დეს (LSD) ან სხვა ჰალუცინოგენები	4	1	2	3	1	2
ჰეროინი	3	1	2	2	0	1
„მაგიური სოკოები“	4	1	3	2	0	1
გამაჰიდროქსიბუტირატი (GHB)	1	0	1	1	0	1
ანაბოლიური სტეროიდები	1	0	1	2	1	1
ნარკოტიკები ინექციური გზით	0.49	0.22	0.36	1.5	0.6	1
ტაბლეტები ალკოჰოლურ სასმელებთან ერთად	4	1	3	2	1	1
ტკივილგამაყუჩებლები	3	1	2	2	1	1

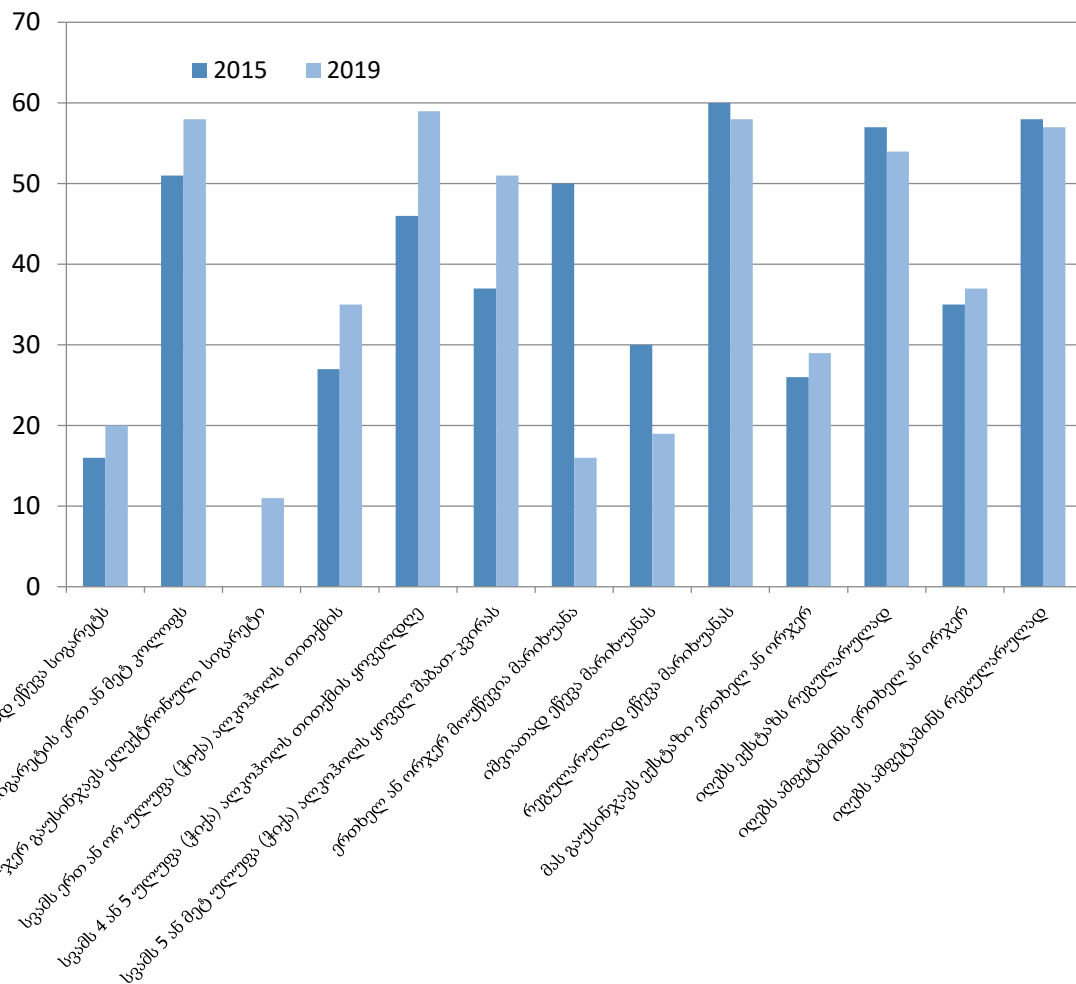

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

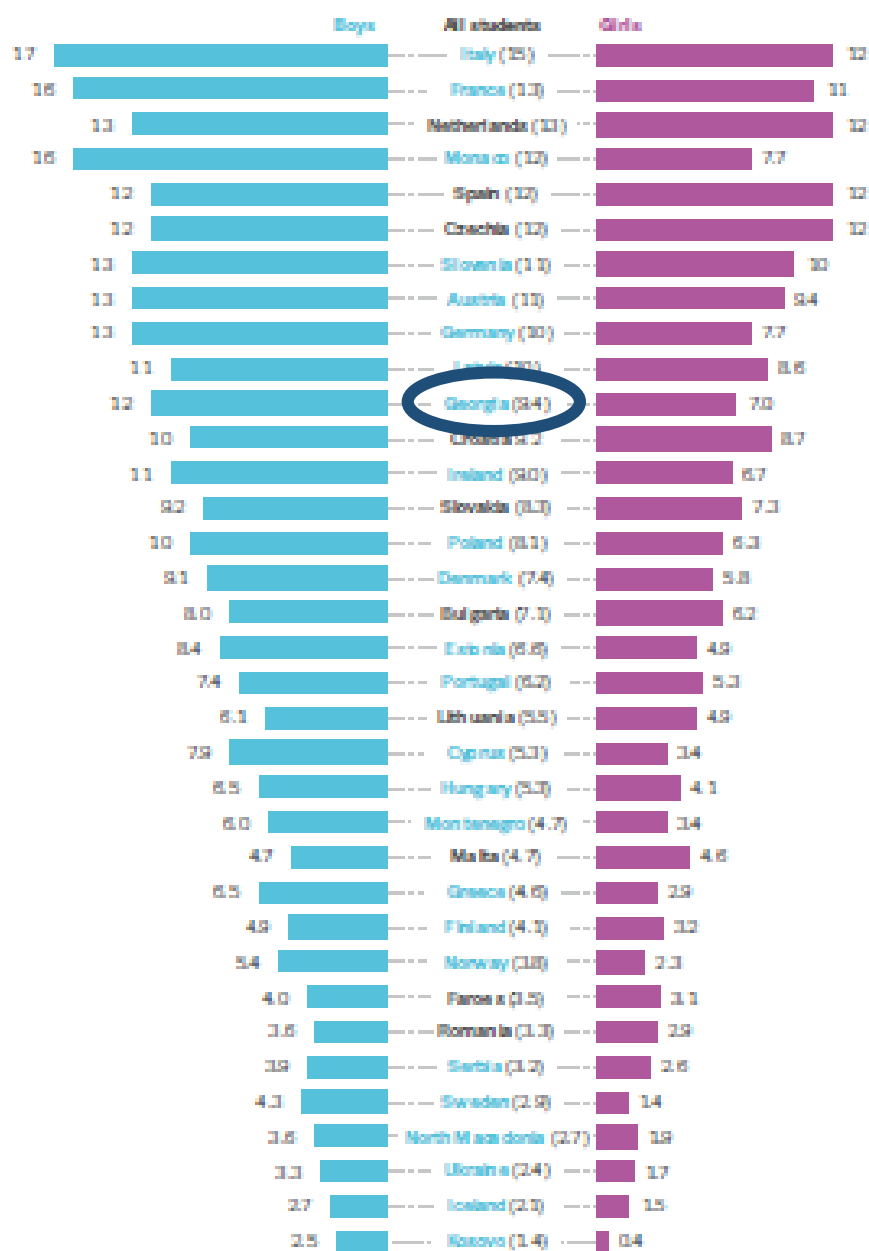
National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ლეგალურ და არალეგალურ ნივთიერებათა მიღების შედეგად ჯანმრთელობაზე მიყენებული ზიანის აღქმული რისკი სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

- დღეში ერთი ან მეტი კოლოფი სიგარეტის მოწევა საზიანოდ მიაჩნია 7%-ით (CI95% 4.3-9.6, $p < 0.0001$) მეტ ადამიანს
- ერთი ან ორი ულუფა (ჭიქა) ალკოჰოლის თითქმის ყოველდღე მიღება - 8%-ით (CI95% 5.5-10.4, $p < 0.0001$) მეტს
- 4 ან 5 ულუფა (ჭიქა) ალკოჰოლის თითქმის ყოველდღე მიღება - 13%-ით (CI95% 10.3-15.6, $p < 0.0001$) მეტს
- 5 ან მეტი ულუფა (ჭიქა) ალკოჰოლის ყოველ შაბათ-კვირას მიღება - 14%-ით (CI95% 11.3-16.5, $p < 0.0001$) მეტს
- იშვიათად მარიხუანას მოხმარება - 11%-ით (CI95% 8.7-13.2, $p < 0.0001$) ნაკლებს

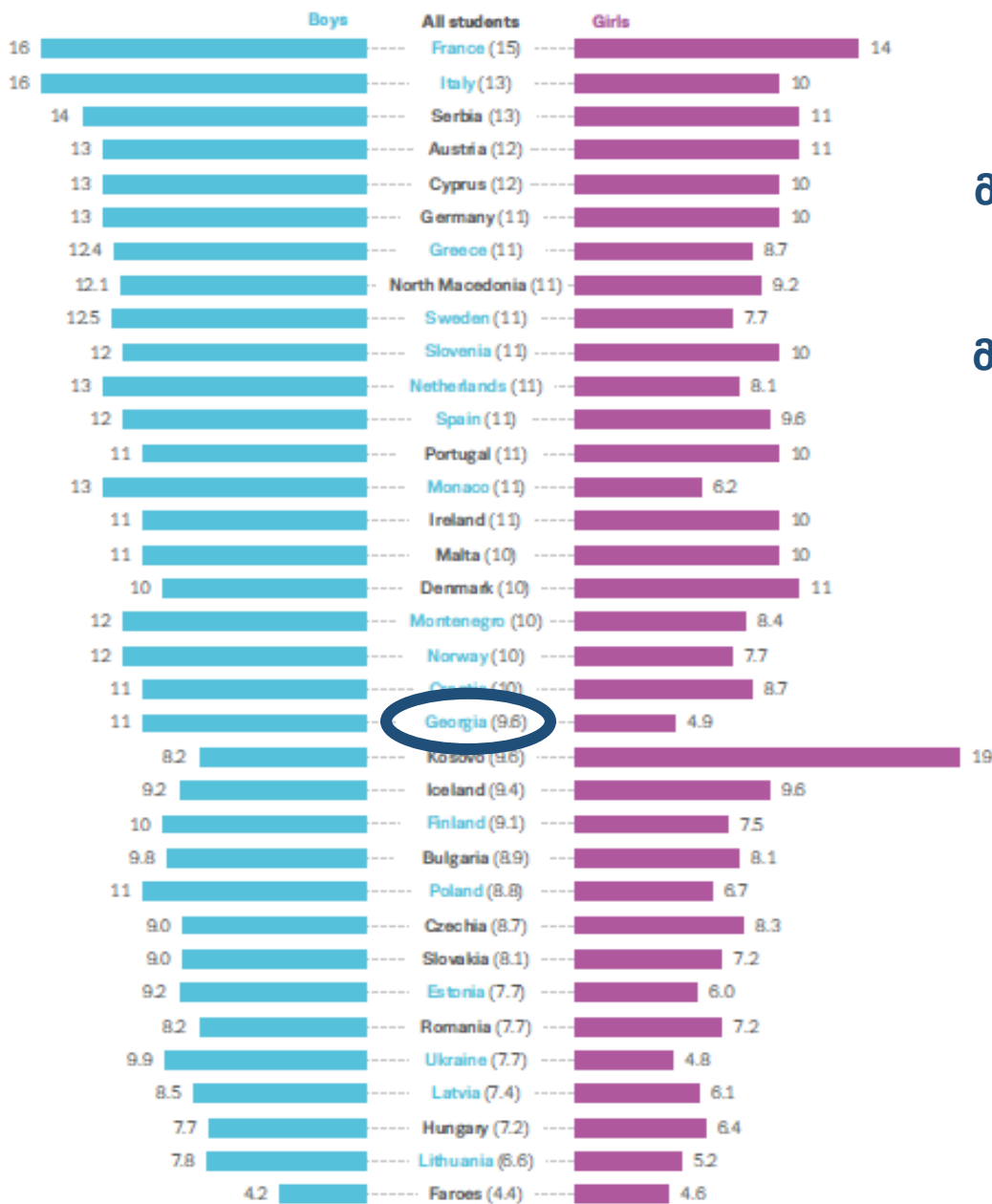
მარიუანას მოხმარება უკანასკნელი
30 დღის განმავლობაში (%) სქესის
მიხედვით

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

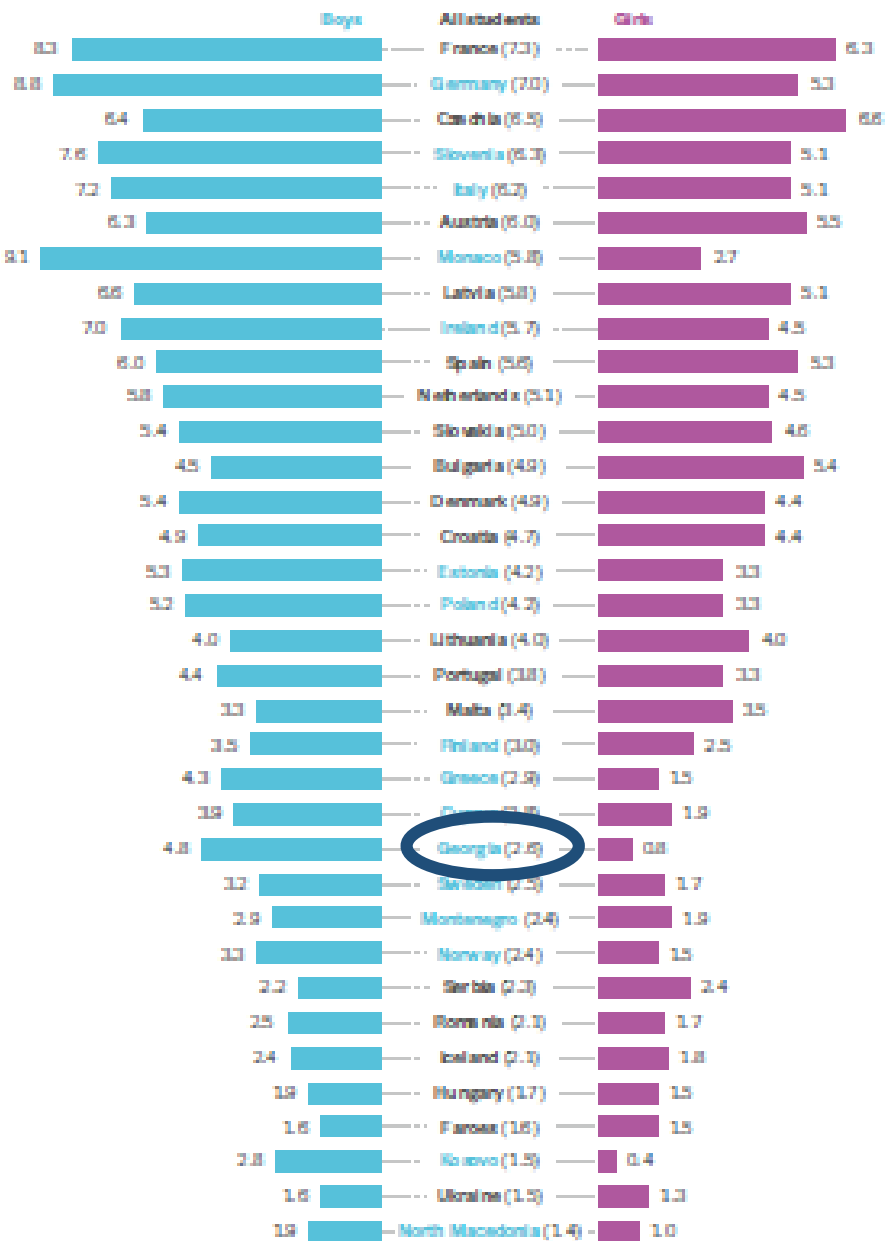
მარიუანას მოხმარება უკანასკნელი
12 თვის განმავლობაში სქესის
მიხედვით (მოხმარების რაოდენობა)

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

მარიხუანას მაღალ-რისკული
მოხმარება სქესის მიხედვით (%)

ძირითადი მიგნებები

ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებები

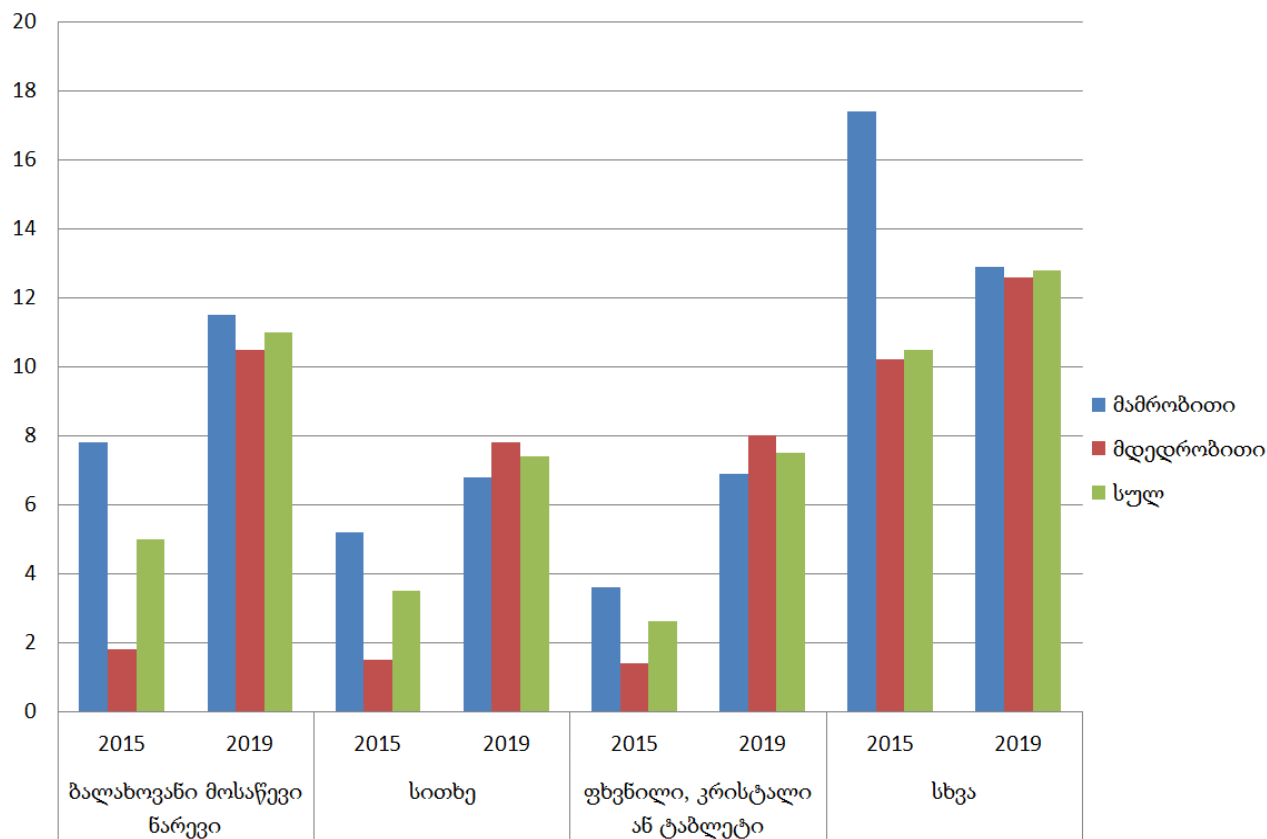

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

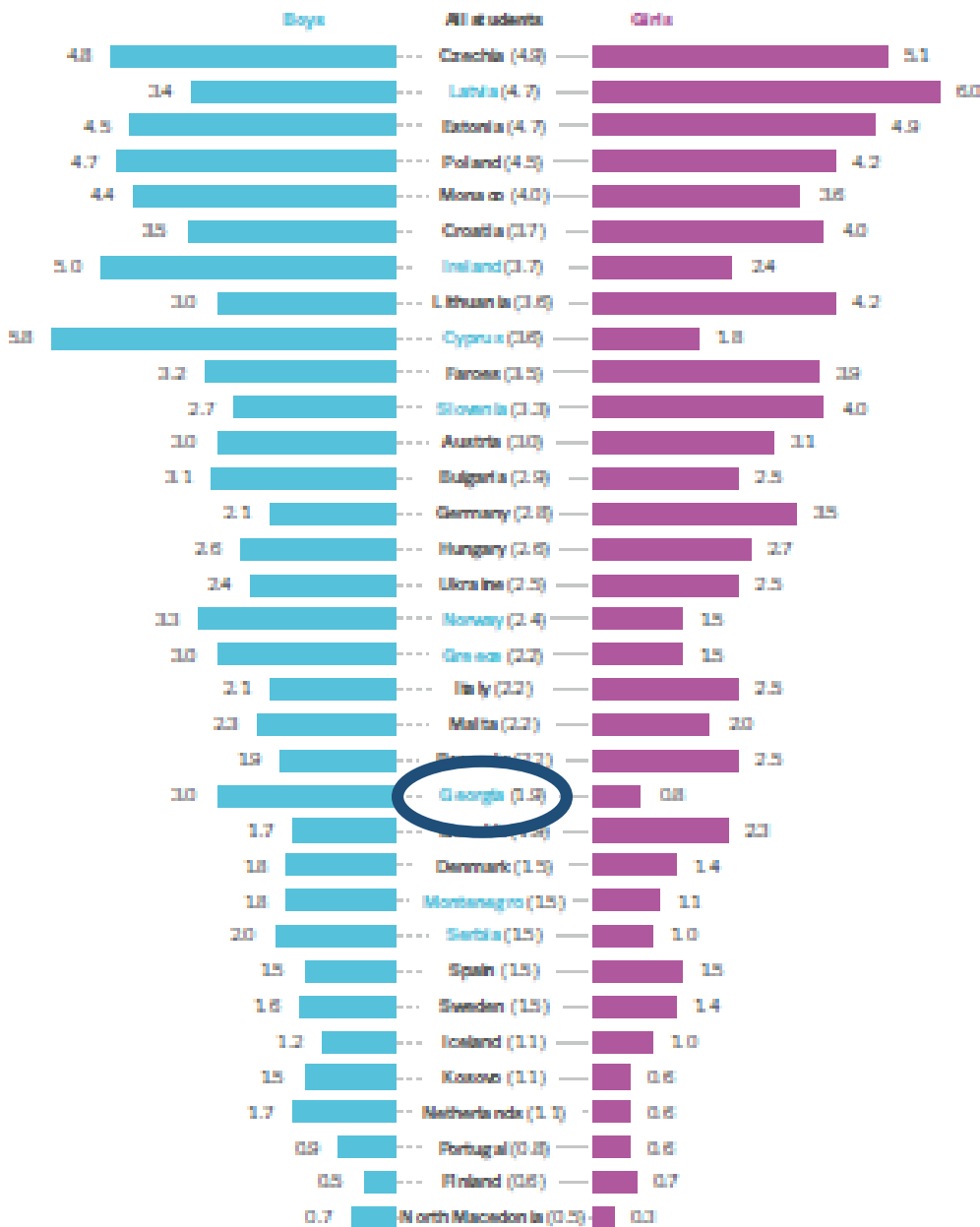
www.ncdc.ge

ახალი ნივთიერებების სხვადასხვა სახით მიღების სიხშირე უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

მნიშვნელოვნად გაიზარდა ბალახოვანი მოსაწევი ნარევის მიღება (5.9%, CI95% 4.5-7.3, $p < 0.0001$), განსაკუთრებით გოგონებში (8.7%, CI95% 7.0-10.3, $p < 0.0001$). გოგონებში ასევე გაზრდილია სითხის (6.7%, CI95% 4.7-7.7, $p < 0.0001$) და ფხვნილის, კრისტალის ან ტაბლეტის (6.6%, CI95% 5.1-8.1, $p < 0.0001$) მიღების სიხშირე.

ახალი ფსიქოაქტიული
ნივთიერებების (NPS) მოხმარება
(%) უკანასკნელი 12 თვის
განმავლობაში სქესის მიხედვით

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ძირითადი მიგნებები

აზარტული თამაში

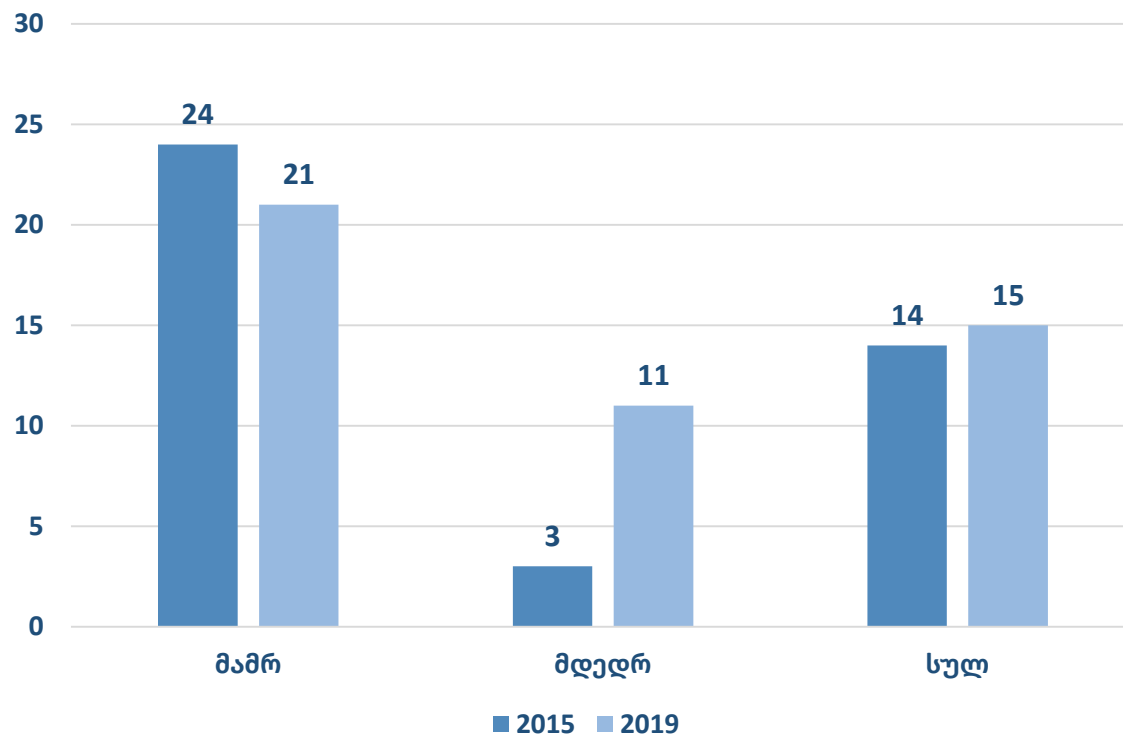

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ფულზე თამაშის სიხშირე უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%); ESPAD 2015-2019

მოსწავლეების უმეტესობა 8% (ბიჭები 11%, გოგონები 6%) თამაშობს კარტით ან კამათლებით, 6% (ბიჭები 10% და გოგონები 2%) ინტერნეტით დებს ფსონს სპორტზე ან ცხოველებზე, მოსწავლეების 5% (ბიჭები 9 % და გოგონები 1 %) თამაშობს სათამაშო ავტომატებით, ხოლო 3% (ბიჭები 6 % და გოგონები 1 %) თამაშობს ლატარიას. ბიჭები გოგონებთან შედარებით უფრო ხშირად თამაშობენ ყველა სახის აზარტულ თამაშს

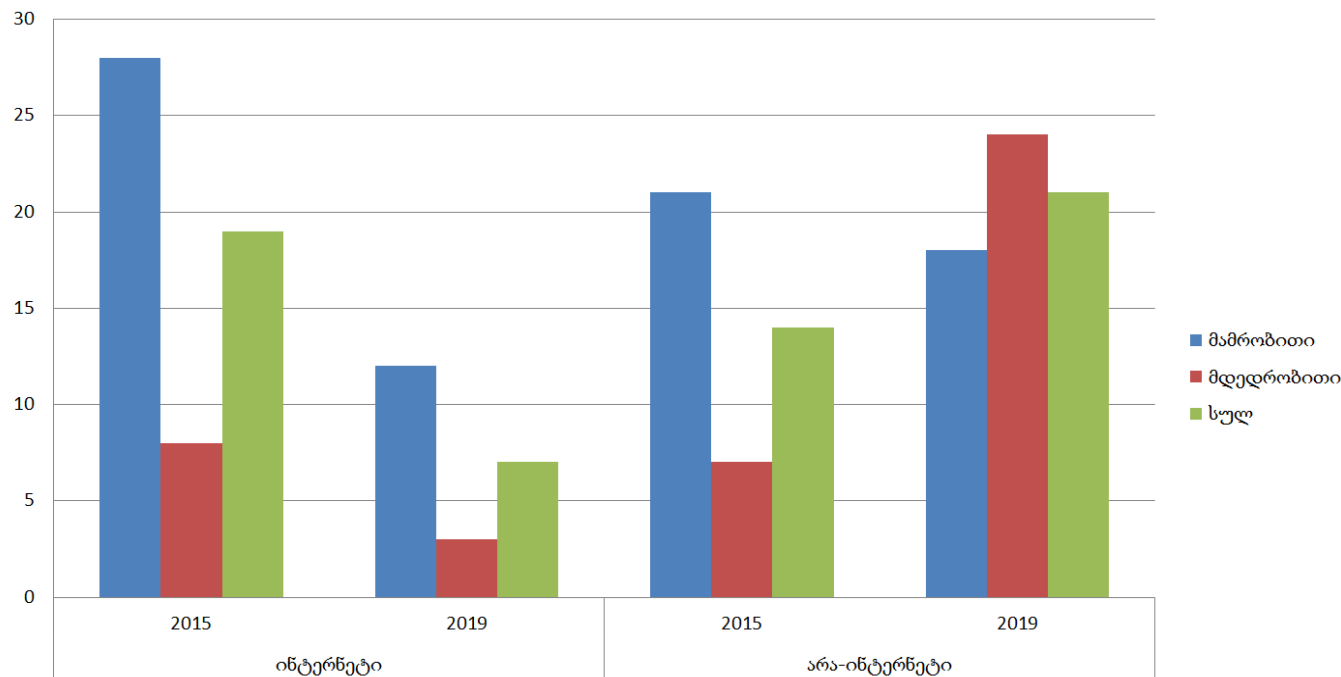

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ფულზე ინტერნეტით და არა-ინტერნეტით აზარტული თამაშის სიხშირე უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში სქესის მიხედვით (%); ESPAD 2015-2019

სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად დაიკლო ფულზე ინტერნეტით თამაშის სიხშირემ უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში (12%, CI95% 10.2-13.8, $p < 0.0001$), რაც მეტწილად ბიჭებში დაფიქსირებული კლებით არის გამოწვეული (16%, CI95% 13.0-18.9, $p < 0.0001$). გაიზარდა არა-ინტერნეტით აზარტული თამაშის სიხშირე (7%, CI95% 5.0-8.9, $p < 0.0001$), რაც გოგონებში მკვეთრი ზრდით არის გამოწვეული (17%, CI95% 14.4-19.5, $p < 0.0001$).

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

ძირითადი მიგნებები

სოციალური მედია და თამაში

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

სოციალური მედიის შესახებ განაცხადებზე თანხმობა სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

მნიშვნელოვნად გაიზარდა იმ მოსწავლეთა წილი, რომლებიც აღნიშნავენ, რომ მათი მშობლების აზრით ისინი ძალიან დიდ დროს უთმობენ სოციალურ მედიას (7%, CI95% 4.4-9.6, $p < 0.0001$). აღნიშნული ცვლილება განსაკუთრებით შესამჩნევია გოგონებში (9%, CI95% 5.3-12.7, $p < 0.0001$).

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

თამაშის შესახებ განაცხადებზე თანხმობა სქესის მიხედვით (%), სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

საგრძნობად მეტი მოსწავლე თვლის, რომ ისინი ძალიან დიდ დროს უთმობენ თამაშებს (20%, CI95% 17.5-22.5, $p < 0.0001$); ცუდ ხასიათზე დგებიან, როცა ვერ თამაშობენ (12%, CI95% 9.8-14.2, $p < 0.0001$); და მათი მშობლების აზრით, ძალიან დიდ დროს უთმობენ თამაშებს (19%, CI95% 16.5-21.4, $p < 0.0001$). აღნიშნული ზრდა ზემოთ ჩამოთვლილ სამივე პარამეტრზე გოგონებში უფრო მეტად არის შესამჩნევია (32%, CI95% 28.8-35.1, $p < 0.0001$) (20%, CI95% 17.3-22.6, $p < 0.0001$) (29%, CI95% 25.9-32.1, $p < 0.0001$).

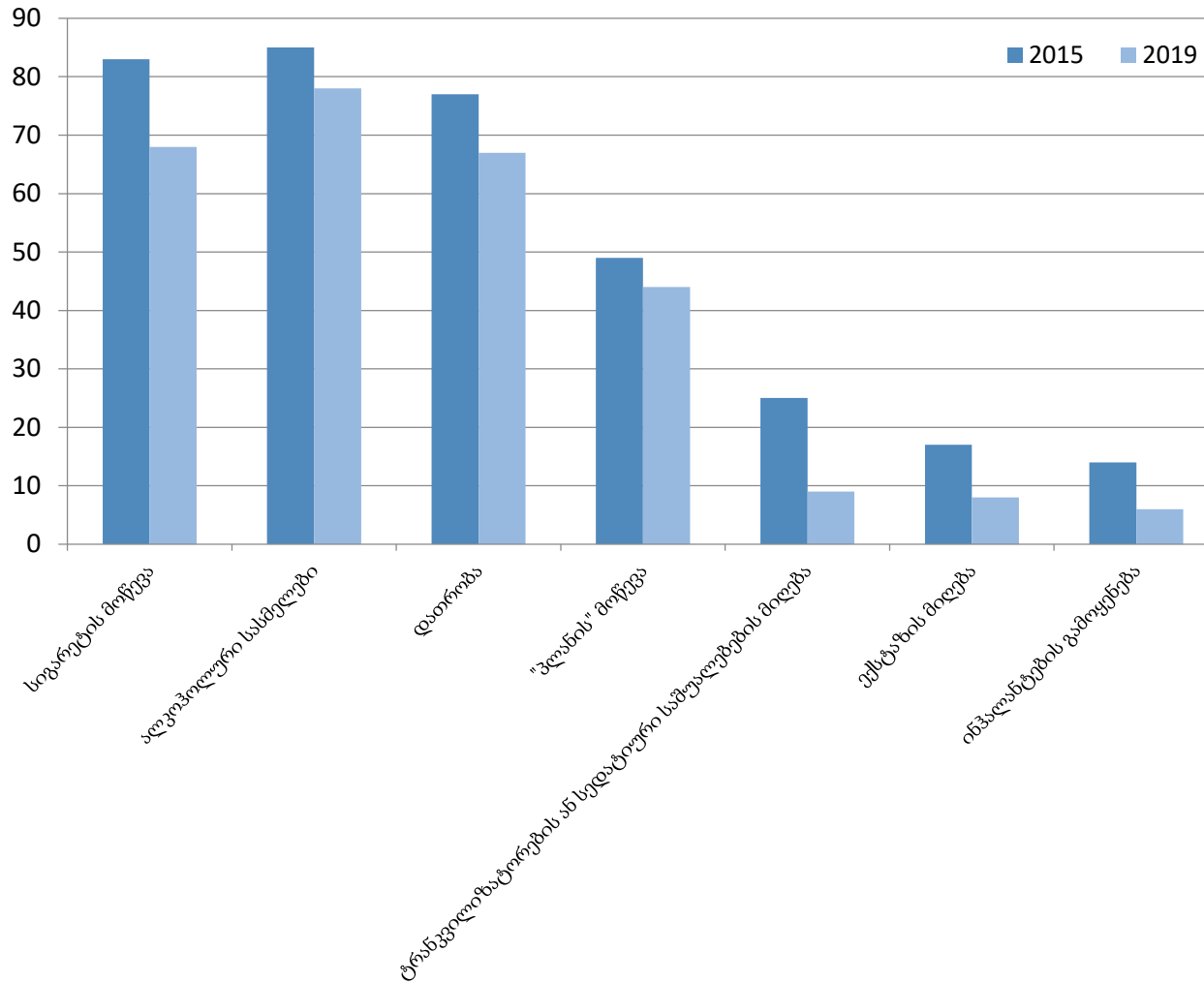

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

მეგობრების მიერ ნარკოტიკების გამოყენების აღქმა სქესის მიხედვით (%), ESPAD 2015-2019

- 15%-ით (CI95% 12.7-17.2, $p < 0.0001$) ნაკლებს ჰგონია, რომ მათი მეგობრები ეწევიან სიგარეტს
- 10%-ით (CI95% 7.6-12.3, $p < 0.0001$) ნაკლებს ჰგონია, რომ მათი მეგობრები თვრებიან
- 16%-ით (CI95% 14.0-17.9, $p < 0.0001$) ნაკლებს ჰგონია, რომ მათი მეგობრები ტრანკვილიზატორებს ან სედატიურ საშუალებებს იღებენ

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

დასკვნები

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge

- თამბაქოს სიცოცხლის განმავლობაში და უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში მოხმარება - კლებადი ტენდენცია როგორც გოგონებში, ასევე ბიჭებში; ჩილიმი - კლებადი ტენდენცია
- თამბაქოს მოხმარების ნაადრევი (≤ 13 წლის) დასაწყისი კვლავ საკმაოდ მაღალია
- ელექტრონული სიგარეტი - მზარდი ტენდენცია; ვინაიდან ელექტრონული სიგარეტების უმრავლესობა შეიცავს ნიკოტინს, მოზარდებში ნიკოტინის მოხმარება კვლავ მზარდია
- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად შემცირდა უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში ალკოჰოლის ხშირად - 20 და მეტჯერ მოხმარება; განსაკუთრებით ბიჭებში
- უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში. მიღებული სასმელის ყველაზე გავრცელებული სახეობებია ლუდი და ღვინო, შემდეგ სპირტიანი სასმელები
- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა გოგონებში ალკოჰოლური სასმელის მიღების სიხშირე უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში; ლუდის მიღება, განსაკუთრებით გოგონებში; გოგონებში ღვინის მიღება; ბიჭებს მკვეთრად აქვთ შემცირებული სპირტიანი სასმელების მოხმარება
- სასმელის ხუთი ან მეტი ულუფა უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში - 44% (ბიჭები - 51%, გოგონები - 39%)
- 13 წლის ან უმცროს ასაკში ალკოჰოლის მიღება - 59% (ბიჭი 69%; გოგონა 52%); თრობა - 24% (ბიჭები 32% და გოგონა 18%)
- ბიჭების მიერ სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად შემცირებულია ენერგეტიკული სასმელების მიღება

- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა მარიხუანის მიღების პროცენტული მაჩვენებელი უკანასკნელი 30 დღის განმავლობაში როგორც გოგონებში, ისე ბიჭებში
- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად გაიზარდა მარიხუანის გასინჯვის შესაძლებლობა; განსაკუთრებით გოგონებში
- მნიშვნელოვნად გაიზარდა ბალახოვანი მოსაწევი ნარევის მიღება, განსაკუთრებით გოგონებში. გოგონებში ასევე გაზრდილია სითხის და ფხვნილის, კრისტალის ან მიღების სიხშირე
- სტატისტიკურად მნიშვნელოვნად დაიკლო ფულზე ინტერნეტით თამაშის სიხშირემ უკანასკნელი 12 თვის განმავლობაში, რაც მეტწილად ბიჭებში დაფიქსირებული კლებით არის გამოწვეული
- გაიზარდა არა-ინტერნეტით აზარტული თამაშის სიხშირე, რაც გოგონებში მკვეთრი ზრდით არის გამოწვეული

საკონტაქტო პირი - ლელა სტურუა MD PhD MPH (lela.Sturua@ncdc.ge)

ESPAD კოორდინატორი საქართველოში

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი

ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი

National Center for Diseases Control and Public Health

www.ncdc.ge